

WÓJT GMINY SADOWIE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ZMIANY NR 10

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBEJMUJĄCEGO SOŁECTWO

ZWOLA

Autor prognozy oddziaływania na środowisko:

KAMA KOTOWICZ
USŁUGI URBANISTYCZNE: PROGNOZY, PROGRAMY, PLANY
ul. Marii Krzyżanowskiej 9 lok. 14
25-435 Kielce
NIP: 6572426329
tel. 600 166 122

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawy formalno - prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko....	4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	8
2.1. Charakterystyka terenu objętego projektem planu.....	8
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu	9
~ Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ~	10
2.3. Powiązania projektu zmiany planu z innymi dokumentami	10
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska.....	13
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	13
3.2. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna	20
3.3. Geologia, morfologia, zasoby naturalne i walory krajobrazowe	21
~ Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia ~	21
~ Udokumentowane złoża ~	22
~ Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych ~	23
~ Walory krajobrazowe ~	23
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	23
~ Wody powierzchniowe i podziemne ~	23
~ Wody powodziowe ~	26
3.5. Charakterystyka i ocena warunków glebowych	26
3.6. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	27
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego.....	30
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.....	30
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany planu	30
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	31
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	34
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	34
5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.....	35
5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	37
~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~	37
~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~.....	38
~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~	39

5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne	39
~ Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców ~	39
~ Ochrona krajobrazu i zabytków~	40
5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	40
5.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i wody podziemne	41
~ Ochrona gleb i ukształtowania powierzchni ziemi ~	41
~ Przeciwdziałanie zmianom klimatu ~	41
~ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych ~	41
~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~	42
~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~ ...	42
5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu	43
5.8. Oddziaływanie skumulowane.....	43
5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	43
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	44
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko.....	47
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	48
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na środowisko.....	48
10. Spis rysunków, fotografii i tabel	49
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	50

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.). Zgodnie z art. 46 ww. ustawy, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Uchwała intencyjna została podjęta uchwałą Nr XXXI/163/2021 Rady Gminy Sadowie z dnia 8 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Nr 10 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie obejmującego sołectwo Zwola - dalej określanej jako „projekt planu”, „zmiana planu”, „przedmiotowy plan”, „zmiana nr 10” itp.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2012 r. poz. 358);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
8. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
9. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U.2021.2233 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2022 poz. 840);
13. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U.2022 poz. 672);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503);
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U.2021 poz. 1326 ze zm.);
18. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.);
19. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072);
20. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1378);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);

22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U.2021.845);
23. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 ze zm.);
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
25. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu zmiany Nr 10 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie obejmującego sołectwo Zwola.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.).

Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Posłużono się danymi dostępnymi publicznie. Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie przyjętego uchwałą Nr XXXIII/178/2021 Rady Gminy Sadowie z dnia 26 maja 2021 r.;
2. Uchwała Nr XXXI/157/2021 Rady Gminy Sadowie z dnia 8 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Nr 4 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie obejmującego sołectwa Sadowie i Jacentów;
3. Waloryzacja przyrodnicza Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, pod red. Dr Marka Kucharczyka, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, Lublin 1998 r.;

4. Strategia Rozwoju Gminy Sadowie na lata 2015 - 2022, Sadowie 2016 r.;
5. Opracowanie ekofizjograficzne 2014 r.;
6. Strategia Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) objęta Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020, Sadowie 2019 r.;
7. Program Ochrony Środowiska dla gminy Sadowie na lata 2015 - 2018 z perspektywą na lata 2019 - 2022, Sadowie 2015 r.;
8. Program ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji 2010 r.;
9. Opis założeń do opracowywanych projektów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028, Kielce 2018 r.;
10. Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028;
11. Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany jednostkowej Nr 2 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie;
12. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie, 2014 r.;
13. Prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie, 2020 r.;
14. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Uchwała Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego;
15. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 - 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025, Uchwała Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015 - 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025;
16. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego;
17. Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2016 - 2022 podjęty uchwałą Nr XXV/357/16 z dnia 27 lipca 2016 roku (Dz. U. Woj. Świąt. 2016.2411);
18. Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2021. GIOŚ 2022;
19. Wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa świętokrzyskiego w latach 2007 - 2009, WIOŚ Kielce;
20. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
21. Wyniki klasyfikacji oceny stanu wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
22. Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016 - 2020" WIOŚ Kielce 2017;
23. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
24. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011;
25. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
26. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.;
27. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska - Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga - Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.

Bibliografia:

1. Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) 2004. Gatunki Zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, T. 7, T.8
2. Bieszczad S., Sobota J. (red.): Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo – rolniczego, Wyd. III, Wrocław: Wyd. Akademii Rolniczej we Wrocławiu, 1999
3. Chmielewski S., Fijewski Z., Nawrocki P., Polak M., Sułek J., Tabor J., Wilniewczyc P.: Ptaki Krainy Gór Świętokrzyskich. Monografia faunistyczna, Kielce – Poznań: Bogucki Wyd. Nauk., 2005
4. Jarosz S.: Krajobrazy Polski i ich pierwotne fragmenty, Warszawa: Instytut Urbanistyki i Architektury, 1954
5. Józwiak M., Kozłowski R.: Zintegrowany monitoring środowiska przyrodniczego, Tom II, Kielce: Wyd. UJK 2010
6. Józwiak M., Kowalkowski A.: Zintegrowany monitoring środowiska przyrodniczego w Polsce. Funkcjonowanie i Monitoring Geosystemów z uwzględnieniem zanieczyszczenia powietrza, Kielce: Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2001
7. Kotański Z.: Przewodnik geologiczny po Górach Świętokrzyskich cz. 1, Warszawa: Wydawnictwo Geologiczne, 1959
8. Kotański Z.: Przewodnik geologiczny po Górach Świętokrzyskich cz. 2, Warszawa: Wydawnictwo Geologiczne, 1959
9. Kurek R. T., Rybacki M., Sołtysiak M.: Poradnik ochrony płazów, PNRWI, Bystra 2011 r
10. Massalski E.: Obrazy roślinności Krainy Gór Świętokrzyskich, Kraków: Wydawnictwo Artystyczne – Graficzne, 1962
11. Orzechowski Sz.: Zaplecze osadnicze i podstawy surowcowe starożytnego hutnictwa świętokrzyskiego, Kielce: Kieleckie Towarzystwo Naukowe, 2007
12. Sidło P. O.: Przyroda województwa świętokrzyskiego, Kielce: Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, 2000
13. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica* 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170
14. Susicka A.: Ziemia kielecka. Panorama turystyczna, Warszawa: Krajowa Agencja Wydawnicza RSW „Prasa – Książka – Ruch”, 1979
15. Trepińska J. (red.), Olecki Z.: Klimatyczne aspekty środowiska geograficznego, Kraków: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2006
16. Wojtyś P.: Z sercem w plecaku, czyli wędrówki po drogach i bezdrożach Ziemi Świętokrzyskiej i Sandomierskiej. Góry Świętokrzyskie. Wokół Pasma Głównego. Łysogóry i okolice, Kielce: Grafitur 2015

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

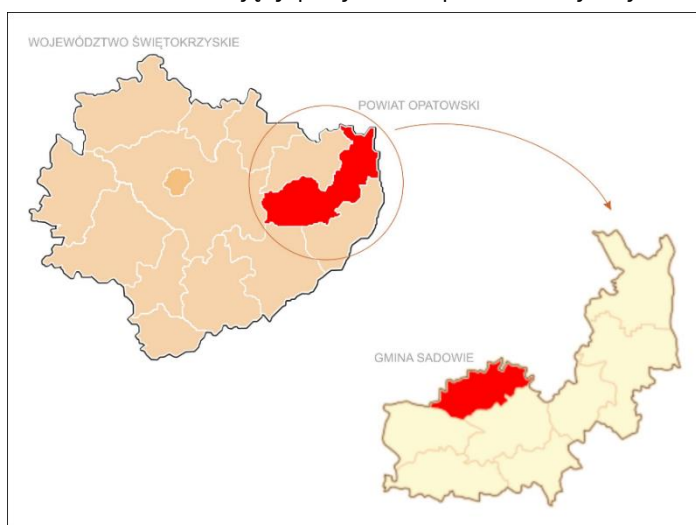
2.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

Teren objęty zmianą planu położony jest w gminie Sadowie. Gmina Sadowie leży we wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie opatowskim. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 8 180 ha, w tym ośrodka gminnego 643 ha.

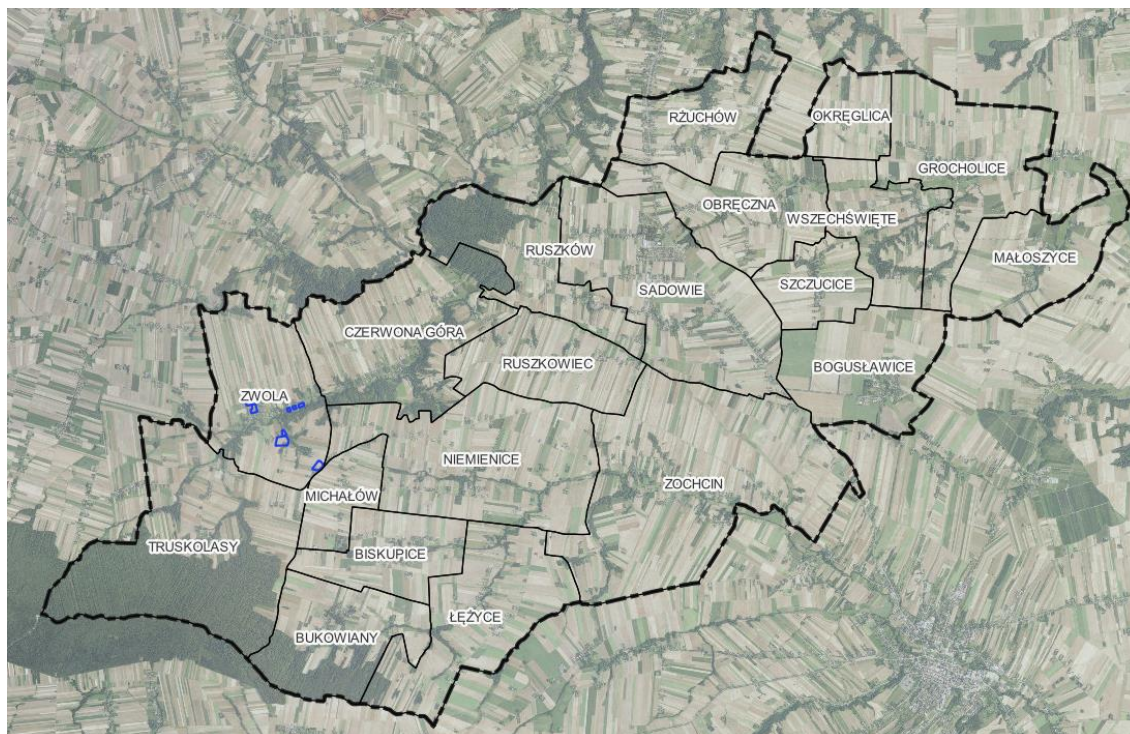
Na terenie gminy znajdują się formy ochrony przyrody: Jeleniowski Parku krajobrazowym i Jeleniowski Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody. W zachodniej części znajduje się część obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska. Głównym atutem gminy jest występowanie na jej obszarze najwyższej jakości gleb.

Teren gminy położony jest w dorzeczu rzeki Wisły w granicach zlewni jej lewobrzeżnych dopływów rzeki Kamiennej i Opatówki.

Obszar objęty projektem planu obejmuje kilka fragmentów terenu sołectwa Zwola.

Rysunek 1. Teren objęty projektem zmiany planu położony jest w gminie Sadowie [źródło: opracowanie własne]

Rysunek 2. Lokalizacja terenów objętych zmianą nr 10 planu na tle granic gminy Sadowie oraz granic obrębów ewidencyjnych [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Rysunek 3. Tereny objęte zmianą nr 10 planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Tereny objęte zmianą planu stanowią głównie grunty rolne RII i RIII w otoczeniu zabudowy, wzdłuż istniejących dróg publicznych.

2.2. GŁÓWNE CELE, ZAKRES I ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU

Projekt zmiany nr 10 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...”, stanowi realizację uchwały Nr XXXI/163/2021 Rady Gminy Sadowie z dnia 8 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Nr 10 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie obejmującego sołectwo Zwola.

Dla analizowanego obszaru obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXII/79/08 Rady Gminy w Sadowiu z dnia 30 września 2008r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie (publikacja Dz. Urzędowy Woj. Świętokrzyskiego Nr 229 poz. 3026 z dnia 4 listopada 2008 r.), z jego późniejszymi zmianami.

Ustalenia projektu uchwały przewidują na terenie objętym planem tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) RM - tereny zabudowy zagrodowej;
- 2) MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Szczególnie istotne ustalenia projektu planu z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko:

- 1) zakaz lokalizacji:
 - a) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem obiektów celu publicznego,

- w szczególności sieci, urządzeń i obiektów związanych z infrastrukturą techniczną i komunikacyjną oraz z zakresu łączności publicznej;
- 2) nakaz przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi w zakresie ochrony środowiska dotyczący terenu oznaczonego w planie symbolem:
 - a. terenów zabudowy zagrodowej RM - jak dla zabudowy zagrodowej;
 - b. terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN - jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - 3) odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych z placów postojowych, parkingów i utwardzonych dojazdów docelowo do projektowanej sieci kanalizacji deszczowej, z terenów pozostałych powierzchniowo po terenie w ramach nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 4) odprowadzenie ścieków od docelowych odbiorców w oparciu o projektowaną sieć kanalizacyjną oraz rozbudowę i przebudowę istniejącego systemu funkcjonującego poza obszarem o planu.
 - 5) dopuszczenie budowy bezodpływowych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 6) obowiązek podłączenia nieruchomości do projektowanej sieci kanalizacyjnej oraz włączenie do kanalizacji sanitarnej obiektów budowlanych przez przyłącza indywidualne, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 7) zakaz zmiany istniejącego ukształtowania terenu powodującego naruszenie stosunków wodnych ze szkodą dla nieruchomości sąsiednich;
 - 8) Obszar objęty planem znajduje się poza terenami objętymi ochroną wyznaczonymi na podstawie przepisów odrębnych, w szczególności poza:
 - a) terenami szczególnego zagrożenia powodzią;
 - b) granicami terenów górniczych,
 - c) stref pośrodkich ochronnych ujęć wód głębinowych;
 - d) terenami zagrożonymi erozją i osuwaniem się mas ziemnych o udokumentowanym charakterze;
 - e) obszarami chronionymi na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

~ Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ~

Na terenie zabudowy zagrodowej mogą być realizowane różnego rodzaju przedsięwzięcia z grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wykorzystujące instalacje z zakresu funkcjonowania gospodarstwa rolnego, wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) wobec których może zajść potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt zmiany planu powiązany jest z innymi dokumentami:

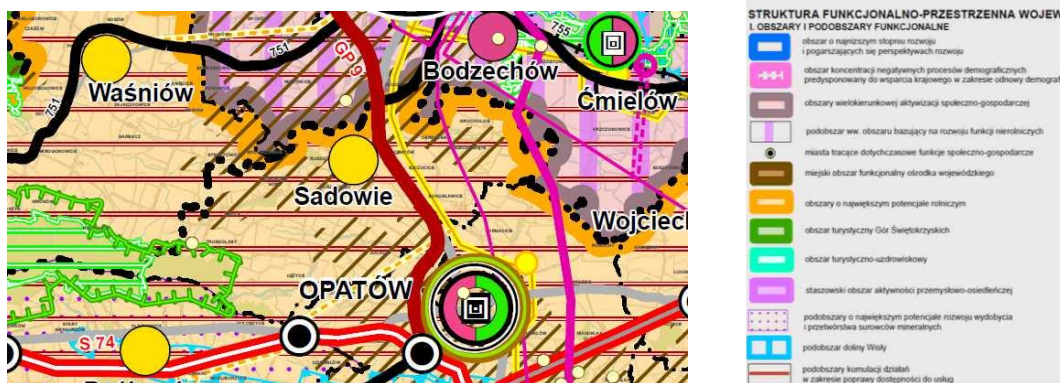
1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.)

Gmina Sadowie znalazła się w obszarze o największym potencjale rolniczym. Ponadto, cała gmina znalazła się w podobszarze kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług.

PZPWŚw określa miejscowość gminną - Sadowie jako ośrodek nie wykraczający zasięgiem poza sprawowanie funkcji gminnych (lokalnych) o przewadze funkcji rolniczych. Ustalone w PZPWŚw priorytetowe działania dla obszaru o największym potencjale rolniczym dla gminy zawierają się w:

- preferencje przestrzenne dla działań służących poprawie struktury agrarnej, powstawaniu grup producenckich oraz tworzenie systemu rynków hurtowych i ośrodków logistyki artykułów rolnych z wiodącą giełdą rolno-ogrodniczą w Sandomierzu oraz systemem podgiełd;
- tworzenie warunków terenowych dla modernizacji i rozbudowy przetwórstwa rolno-spożywczego wraz z dostosowaniem tego przemysłu do standardów sanitarnych i jakościowych UE;
- usprawnienie sieci dróg gospodarczych do obsługi produkcji rolnej;
- podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną dostosowaną do potrzeb wsi i rolnictwa;
- koncentracja funkcji mieszkalnych i usługowych w większych ośrodkach osadniczych, zapewniających odpowiedni standard usług (tutaj głównie Sadowie);
- zapobieganie tendencjom do rozpraszania zabudowy rolniczej (wzmoczona ochrona gruntów rolnych przed zmianą ich przeznaczenia);
- wykorzystanie lokalnych potencjałów lokalnych, w tym znajdujących się na terenie gminy złóż mineralnych do rozwoju przedsiębiorczości i wzmocnienia pozarolniczych rynków pracy. Zapewnienie właściwej rekultywacji terenów pokopalnianych.

Stolica Gminy – wieś Sadowie, znalazła się poza lokalnymi ośrodkami rozwoju, znajduje się w zasięgu obszarów o najmniejszych perspektywach rozwoju, co oznacza, że występują na terenie gminy najmniejsze procesy urbanizacyjne oraz gmina i ośrodek gminny, mają marginalny wpływ na rozwój miast sąsiednich (np. Opatowa, Ostrowca Świętokrzyskiego). Występuje tutaj również jeden z najgorszych wskaźników dostępności mieszkańców do usług.

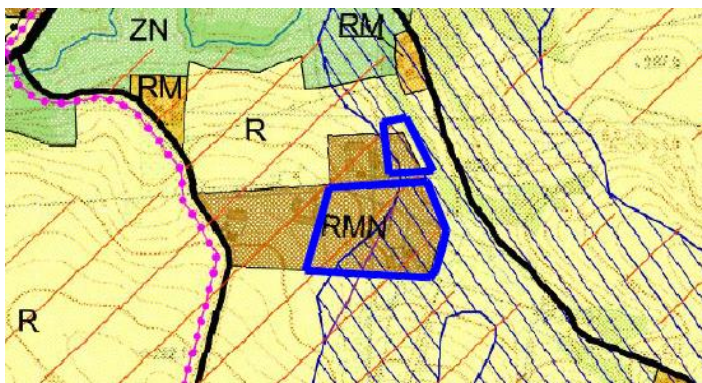
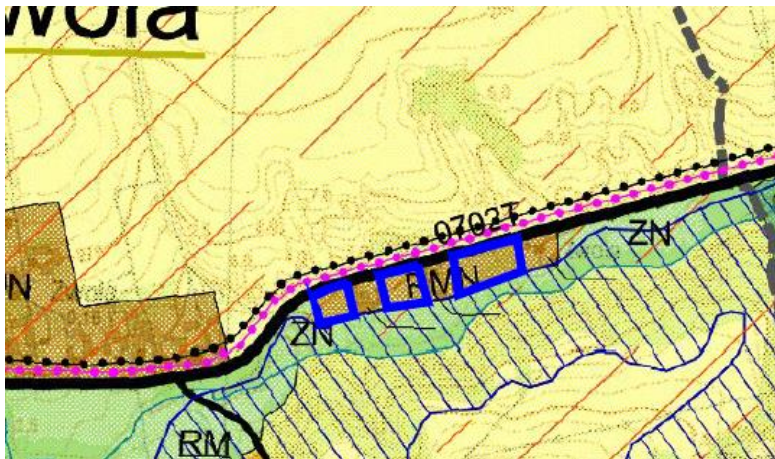
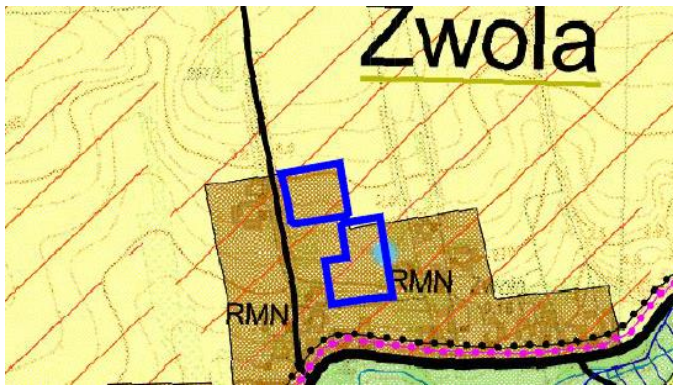

Rysunek 4. Gmina Sadowie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.)

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie

Obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie przyjętego uchwałą Nr XXXIII/178/2021 Rady Gminy Sadowie z dnia 26 maja 2021 r.

Na etapie przystąpienia do sporządzenia planu stwierdzono, że ustalenia planu nie naruszają ustaleń Studium.

Rysunek 5. Fragmety obowiązującego studium gminy objęte przedmiotowym projektem planu

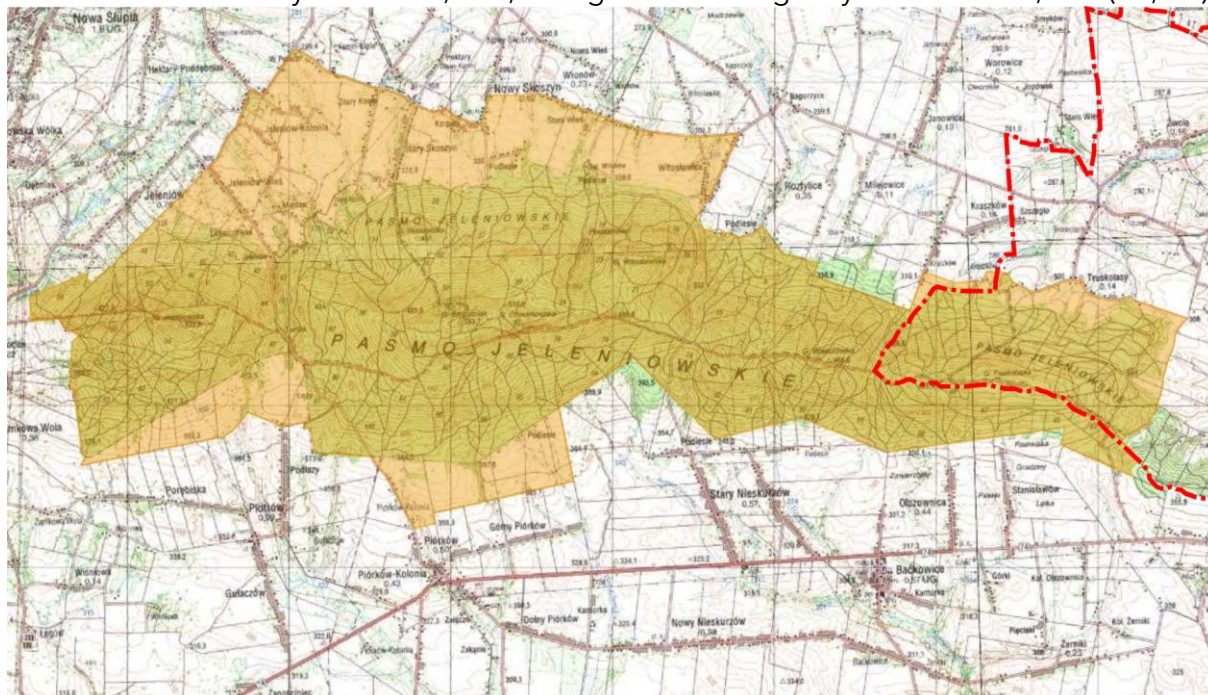
3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD KĄTEM SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Gmina Sadowie położona jest częściowo w zasięgu Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego oraz Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu utworzonego na otulinie Parku. Niewielkie fragmenty gminy leżą w granicach obszaru Natura 2000 PLH260028 Ostoja Jeleniowska. Ponadto, na terenie gminy ustanowiono siedem pomników przyrody.

Jeleniowski Park Krajobrazowy¹

Jeleniowski Park Krajobrazowy (JPK) został utworzony 10 czerwca 1988 roku. Zasięgiem obejmuje gminy Sadowie oraz Baćkowice, Łągów, Nowa Słupia i Waśniów. Powierzchnia Parku wynosi 4 218,2 ha, z czego na terenie gminy Sadowie 436,8 ha (10,3%).

Rysunek 6. Obszar Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego (kolorem pomarańczowym, transparentnym) z zaznaczonym przebiegiem granic administracyjnych gminy Sadowie (kolorem czerwonym). [opracowanie własne na podstawie map ewidencyjnych i Uchwały ws. utworzenia JPK Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 17 ze zm.]

Na terenie gminy Sadowie leży jedno z najwyższych szczytów Pasma Jeleniowskiego, wysunięty najbardziej na wschód szczyt Pasma - Truskolaska (448,2 m n.p.m.). Do osobliwości przyrody nieożywionej należą peryglacjalne formy wietrzenia - gołoborza, zbudowane z bardzo twardych piaskowców kwarcytowych wieku kambryjskiego - występujące na zboczach Góry Jeleniowskiej i na Szczytniaku (poza granicami gminy Sadowie). Na obszarze Parku znajduje się wiele obiektów świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego. Północne i południowe zbocze Pasma Jeleniowskiego to miejsce występowania licznych stanowisk archeologicznych związanych z intensywną działalnością starożytnego górnictwa i dymarkowego hutnictwa żelaza, datowanego na okres wpływów rzymskich i celtyckich (od I w p.n.e. do IV w n.e.). Do obiektów kultury materialnej

¹ Informacja dotycząca Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego stanowi fragmenty publikacji Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych <http://www.pk.kielce.pl/jeleniowski-2/wiadomosci-ogolne/>

z późniejszych okresów historycznych należą budowle sakralne i świeckie. W przeszłości znajdowały się na tym terenie majątki ziemskie. Świadczą o tym liczne pozostałości zabudowań dworskich i założeń parkowych z XVIII i XIX w.

Lasy zajmują 66% powierzchni Parku i 3% powierzchni otuliny. Na terenach leśnych występują cztery typy siedliskowe lasu, największy powierzchniowo udział ma las górski i las górski mieszany (głównie w zespole buczyny karpackiej). W runie leśnym występuje 28 gatunków roślin objętych ochroną prawną, w tym 17 gatunków objętych ochroną całkowitą.

Szata roślinna JPK jest związana z Pasmem Jeleniowskim Gór Świętokrzyskich, które stanowi zasadniczą część Parku ok. 64% jego powierzchni pokrywają lasy. Wyróżniono 4 typy siedliskowe lasu oraz 6 zespołów roślinności leśnej, do których zaliczyć można: wyżynny jodłowy bór mieszany, środkowopolski bór mieszany, podgórski łęg jesionowy, grąd subkontynentalny, kwaśną buczynę niżową i żyzną buczynę karpacką. W drzewostanie Parku największy udział mają: buk (ok. 52%) i jodła (ok. 40%). Tworząc zwarte i ciemne lasy uniemożliwiają one rozwój i zróżnicowanie gatunkowe runa leśnego.

W otulinie dominują tereny odkryte, gdzie na wychodniach skalnych wykształciły się zbiorowiska roślin kserotermicznych reprezentowane głównie przez zbiorowiska murawowe i zaroślowe, szczególnie interesujące w okolicy wsi Skały.

Na terenie Parku występuje ok. 728 gatunków roślin naczyniowych dziko rosnących, z czego 27 gatunków podlega ochronie krajowej, 21 należy do gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem w skali regionu.

Z gatunków objętych ochroną ścisłą występują m.in.: lilia złotogłów *Lilium martagon* L., rojnik pospolity *Jovibarba sobolifera*, tajęża jednostronna *Goodyera repens* (L.) R. Br., cis pospolity *Taxus baccata* L..

Z gatunków objętych ochroną częściową stwierdzono obecność: kocanki piaskowej *Helichrysum arenarium* (L.) Moench, widłaków: wrońca *Huperzia selago*, jałowcowatego *Lycopodium annotinum* L. i goździstego *Lycopodium clavatum* L., tojadą dzióbatego *Aconitum variegatum* L., wawrzynka wilczełyko *Daphne mezereum* L., pokrzyka wilczej jagody *Atropa belladonna* L., naparstnicy zwyczajnej *Digitalis grandiflora* Mill., storczyka szerokolistnego *Dactylorhiza majalis*, podkolana białego *Platanthera bifolia*.

Gatunki rzadkie i zagrożone wyginięciem w skali regionu, rosnące na terenie Parku to: paprotnik kolczysty *Polystichum aculeatum*, zanokcica zielona *Asplenium viride* Huds., kokorycz pełna *Corydalis solida*, bodziszek żałobny *Geranium phaeum* L., pokrzyk wilcza jagoda *Atropa belladonna* L., lepiężnik biały *Petasites albus*, kostrzewa leśna *Festuca altissima* All., miodunka miękkowłosa *Pulmonaria mollis* Wulfen ex Hornem., oman szorstki *Inula hirta* L., ożanka właściwa *Teucrium chamaedrys* L..

Na terenie Parku i jego otuliny stwierdzono występowanie 37 gatunków owadów. Dokładniejszym badaniom poddano tu motyle, wśród których zaobserwowano gatunki zagrożone wyginięciem takie jak skalnik driada *Minois dryas* oraz rusałki: żałobnik *Nymphalis antiopa* i drzewoszek *Nymphalis xanthomelas*.

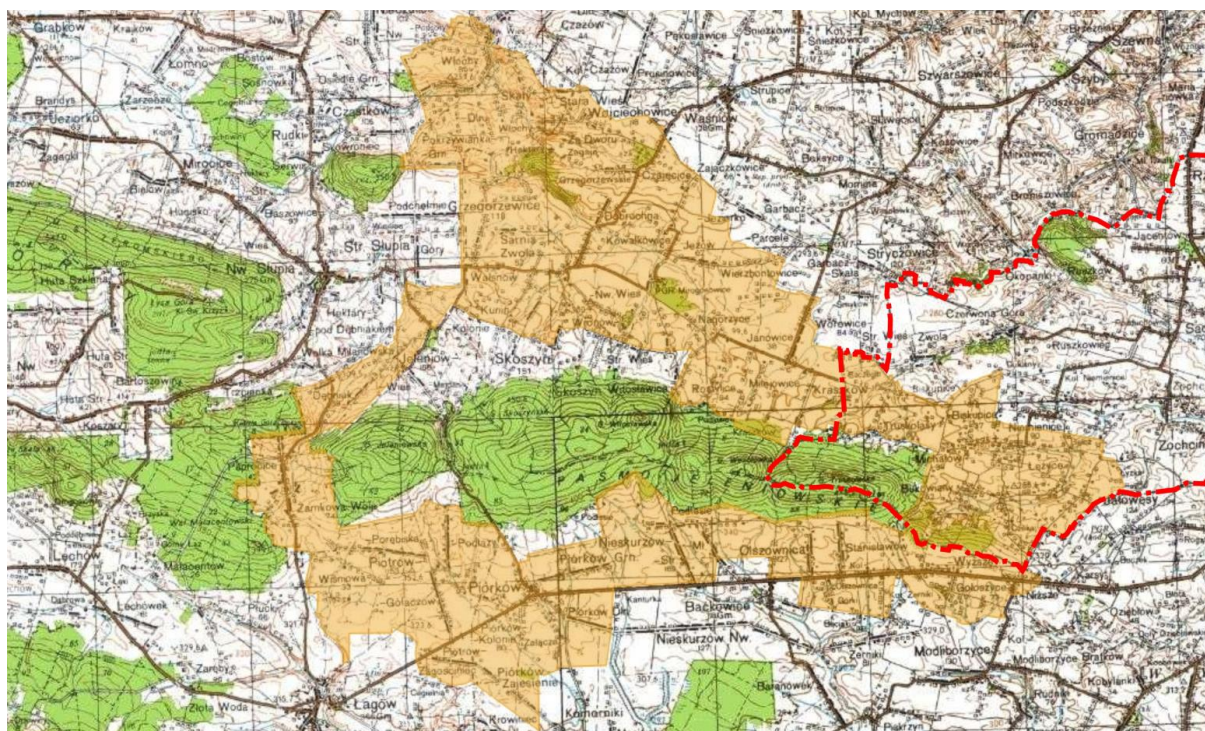
Na terenie parku występuje 13 gatunków płazów podlegających ochronie, z których 2 objęte są ochroną międzynarodową. Są tu m.in. traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, ropuchy: zielona *Bufo viridis* i paskówka *Epidalea calamita* syn. *Bufo calamita*.

Występuje tu 6 gatunków gadów m.in. jaszczurki zwinka *Lacerta agilis* i żyworodna *Zootoca vivipara*, padalec zwyczajny *Anguis fragilis*, żmija zygzakowata *Vipera berus* oraz gniewosz plamisty *Coronella austriaca* zaobserwowany tylko na jednym stanowisku w parku. Z 91 gatunków ptaków, ochronie krajowej podlegają 83, a międzynarodowej 9 gatunków. Występują tu m.in. bocian biały *Ciconia ciconia*, myszołów zwyczajny *Buteo buteo*, jastrząb gołębiarz *Accipiter gentilis*, sowy: pójdzka *Athene noctua* i płomykówka *Tyto alba*, kukułka *Cuculus canorus*, lelek kozodój *Caprimulgus europaeus*, dzięcioł duży *Dryocopus major*, kruk *Corvus corax*, mysikrólik *Regulus regulus*.

Na terenie parku występują 32 gatunki ssaków, 11 z nich podlega ochronie krajowej. Zaobserwowano kilka gatunków nietoperzy m.in. borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*, nocka wąsatka *Myotis mystacinus*. Spośród drobnych ssaków spotkać można łasicę *Mustela nivalis*, popielicę *Glis glis*, badyłarkę *Micromys minutus*, oraz zębiełka białawego *Crocidura leucodon* i rzesorka rzeczka *Neomys fodiens Pen.* Ponadto w Parku i otulinie żyją zwierzęta łowne: sarna *Capreolus*, zając szarak *Lepus europaeus*, dzik euroazjatycki *Sus scrofa*, borsuk *Meles*. W rezerwacie „Wąwóz w Skałach” występuje nowoodkryty, unikatowy zespół kserofilnych organizmów bezkręgowych. Prawdopodobnie ze względu na małą powierzchnię i jednorodność siedlisk, pod względem faunistycznym Jeleniowski Park Krajobrazowy jest najuboższym z całego zespołu., a z kręgowców płazy, gady, ptaki i ssaki.

Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu

JOChK został utworzony na terenie otuliny Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego 17.10.2001 roku na mocy Rozporządzenia Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 108 poz. 1271). Tereny te obejmuje się ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i bardzo zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarzy ekologicznych. JOChK obejmuje głównie tereny użytkowane rolniczo i obszary zurbanizowane. Użytki rolne zajmują 79% ogólnej powierzchni, a lasy tylko 11%. Otulina to obszar charakteryzujący się ogromnymi walorami przyrodniczo krajobrazowymi. Oprócz walorów przyrodniczych i starych parków podworskich (element łączący wartość przyrodniczą i historyczną) znajdują się tu liczne zabytki architektury. JOChK zajmuje powierzchnię 10 638 ha i obejmuje części obszarów gmin: Baćkowice (2 576 ha), Łągów (1 435 ha), Nowa Słupia (1 374 ha), Waśniów (3 752 ha) i Sadowie (1 501 ha).

Rysunek 7. Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu (kolorem pomarańczowym, transparentnym) z zaznaczonym przebiegiem granic administracyjnych gminy Sadowie (kolorem czerwonym) [opracowanie własne na podstawie map ewidencyjnych i Uchwały ws. JOChK Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. Poz. 3153]

Ostoja Jeleniowska PLH260028²

Obszar obejmuje fragment drugiego co do wysokości pasma Gór świętokrzyskich - pasma Jeleniowskiego, będącego przedłużeniem na wschód pasma Łysogórskiego. Powierzchnia Obszaru wynosi 3589,24 ha, z czego na terenie gminy Sadowie znajdują się niewielkie fragmenty (5 powierzchni na granicy z gminą Waśniów i 1 powierzchnia na granicy gmin Sadowie, Baćkowice i Waśniów) o powierzchni ok. 0,0925 ha. Ułożone jest ono równoleżnikowo, zbudowane z odpornych na wietrzenie skał kambryjskich, w całości pokryte lasami.

Rysunek 8. Ostoja Jeleniowska i obszar gminy Sadowie (ryc. powyżej). Powierzchnie Ostoji położone w granicach gminy Sadowie (ryc. poniżej) [opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ]

² Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028

W skład obszaru wchodzi wzniesienia: Góra Jeleniowska (535m n.p.m), Szczytniak (553,7 m n.p.m), i Góra Wesołówka (468,6 m n.p.m). Wierzchowiny mają wyrównane powierzchnie z łagodnymi spadkami. Charakterystycznym elementem pasma są występujące na zboczach rumowiska piaskowców kwarcytowych tzw. gołoborza, największe z nich objęte są ochroną rezerwatową.

Stoki porożcinane są licznymi dolinkami, w niektórych znajdują się źródliska dające początek potokom. Podnóża pokrywa materiał zmyty ze stoków i warstwa lessu. Obszar zajmuje jeden z większych kompleksów leśnych obejmujących część Pasma Łysogórskiego w Górach Świętokrzyskich. Ostoja zdominowana jest przez lasy bukowo-jodłowe (żyźne i kwaśne buczyny, wyżynne bory jodłowe) rzadziej grądy i łęgi, sporadycznie występują niewielkie płaty łąk ekstensywnie użytkowanych. Na terenie obszaru występują też dobrze wykształcone piargi i gołoborza krzemianowe. Celem ochrony tego obszaru jest zabezpieczenie naturalnego lasu o charakterze górskim na niżu z obecnością gatunków chronionych i górskich (w przypadku wprowadzenia właściwych sposobów ochrony ekosystemów leśnych jest wysoce prawdopodobne spontaniczne odtworzenie się swoistej lasom naturalnym zocenozy bezkręgowców, dzięki bezpośredniej bliskości świętokrzyskiego Parku Narodowego i istnieniu potencjalnych dróg migracji fauny z jego obszaru).

Siedliska przyrodnicze:

1. 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
2. 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
3. 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) - zajmują powierzchnię 1083,94 ha z oceną ogólną „B”;
4. 9130 Żyźne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*) - zajmują powierzchnię 307,59 ha z oceną ogólną „B”;
5. 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
6. 9180 Jaworzyny i lasy klonowo - lipowe na stromych stokach i zboczach *Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani* - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „C”;
7. 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
8. 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „C”;
9. 91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) - zajmują powierzchnię 699,54 ha z oceną ogólną „B”;

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe):

1. 1337 bóbr europejski *Castor fiber*,
2. 1355 wydra europejska *Lutra lutra*,
3. 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*.

Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac [Opis założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, 2018].

Pomniki przyrody:

Trzy pomniki przyrody ożywionej - Lipa szerokolistna *Tilia platyphyllos* w alei drzew, rosnące wzdłuż polnego duktu biegnącego w Niemienicach z terenu Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego do drogi powiatowej 0701T. Obiekty zostały ustanowione Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzeskiego Nr 34/88 z dn. 30.12.1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. z dn. 10.01.1989r. Nr 1. Poz. 2).

1. Nr PL.ZIPOP.1393.PP.2606062.435

Zgodnie z mapą ewidencyjną, obiekt zlokalizowany jest na terenie działki nr 362/7. Wysokość drzewa wynosi 20 m, a długość pierśnicy - 130 cm.

2. PL.ZIPOP.1393.PP.2606062.436

Zgodnie z mapą ewidencyjną, obiekt zlokalizowany jest na terenie działki nr 362/4. Wysokość drzewa wynosi 22 m, a długość pierśnicy - 128 cm.

3. PL.ZIPOP.1393.PP.2606062.437

Obecna lokalizacja, zgodnie z mapą ewidencyjną, wskazuje na teren działki nr 362/8. Wysokość drzewa wynosi 22 m, a długość pierśnicy - 142 cm.

Trzy pomniki przyrody ożywionej - na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Niemienicach. Obiekty zostały ustanowione Zarządzeniem Wojewody Tarnobrzeskiego Nr 34/88 z dn. 30.12.1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. z dn. 10.01.1989r. Nr 1. Poz. 2).

1. PL.ZIPOP.1393.PP.2606062.438

Dwie lipy drobnolistne *Tilia cordata* zlokalizowane na terenie działki nr 362/12, w południowej części parku, w odległości ok. 40 m jedna od drugiej. Wysokość każdego z drzew wynosi 20 m, pierścienica każdego 103 cm, a obwód - 324 cm.

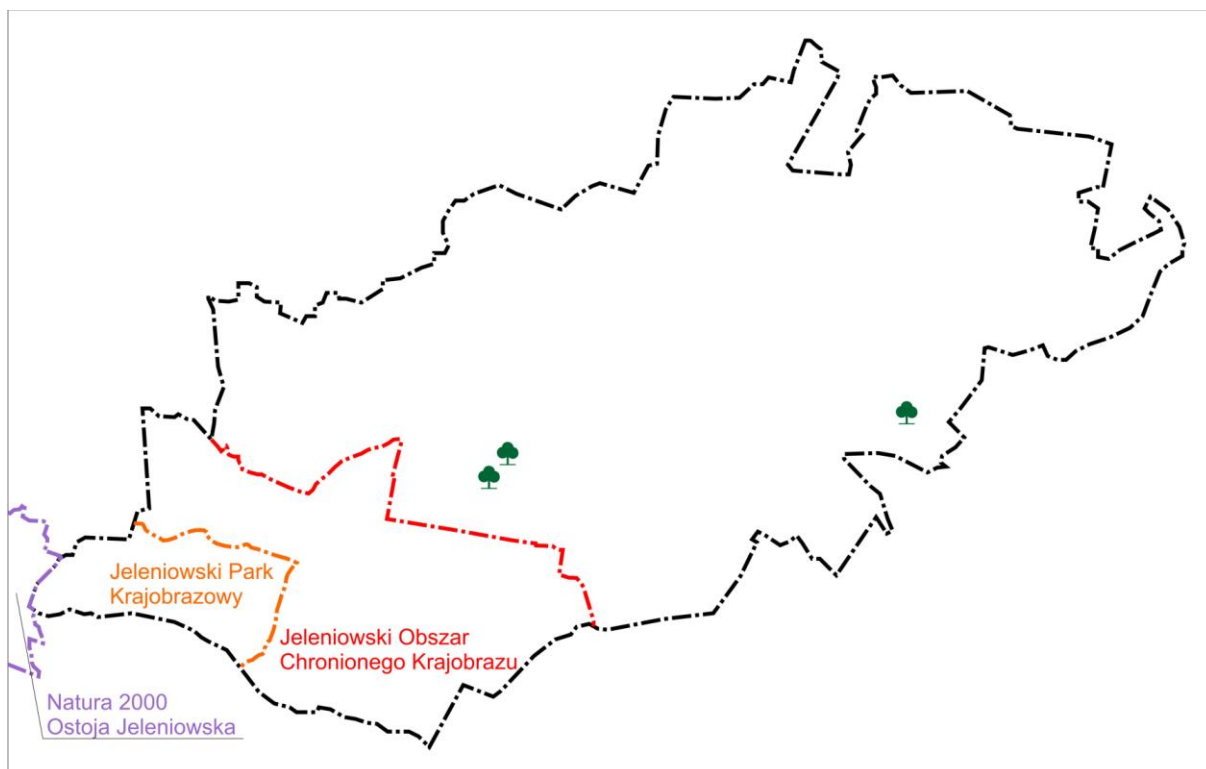
2. PL.ZIPOP.1393.PP.2606062.439

Klon pospolity (Klon zwyczajny) *Acer platanoides* zlokalizowany na terenie działki nr 362/12, w centralnej części parku. Wysokość drzewa wynosi 20 m, a pierścienica 108 cm.

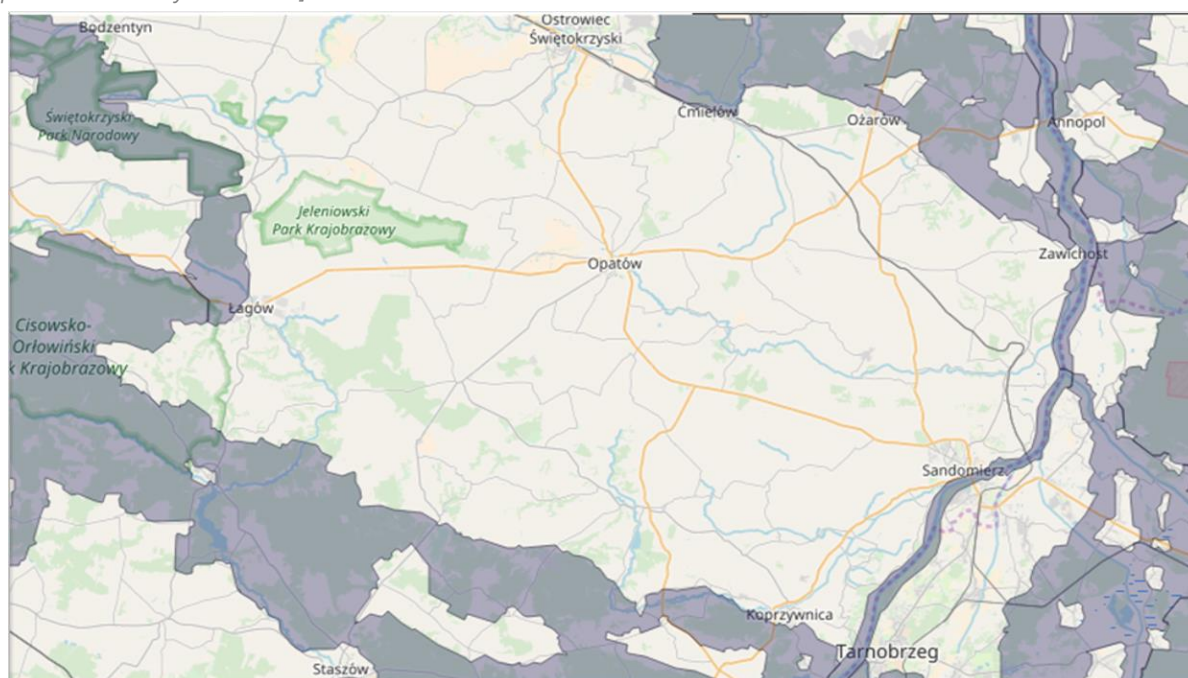
3. PL.ZIPOP.1393.PP.2606062.440

Lipa drobnolistna *Tilia cordata* zlokalizowana na terenie działki nr 362/12, po prawej stronie frontu budynku, w północnej części parku. Wysokość drzewa wynosi 21 m, a długość pierśnicy - 120 cm.

Pomnik przyrody ożywionej - Klon pospolity (Klon zwyczajny) - *Acer platanoides*, zlokalizowany przy drodze dojazdowej do dworu w Bogusławicach (dz. ew. nr 5/1). Obiekt został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Tarnobrzeskiego Nr 2 z dn. 4.03.1997 r. w sprawie uznania tworów za pomniki przyrody (Dz. Urz. z dn. 05.03.1997.r. Nr 5 poz.41). Wysokość drzewa wynosi 25 m a pierśnica 118 cm.

Rysunek 9. Formy ochrony przyrody ustanowione na terenie gminy Sadowie. Wyjaśnia się, że JOChK ustanowiono na terenie otuliny JPK (niebędącego formą ochrony przyrody). Pomnik przyrody oznaczono symbolicznie, co nie odzwierciedla liczby powołanych obiektów [opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ]

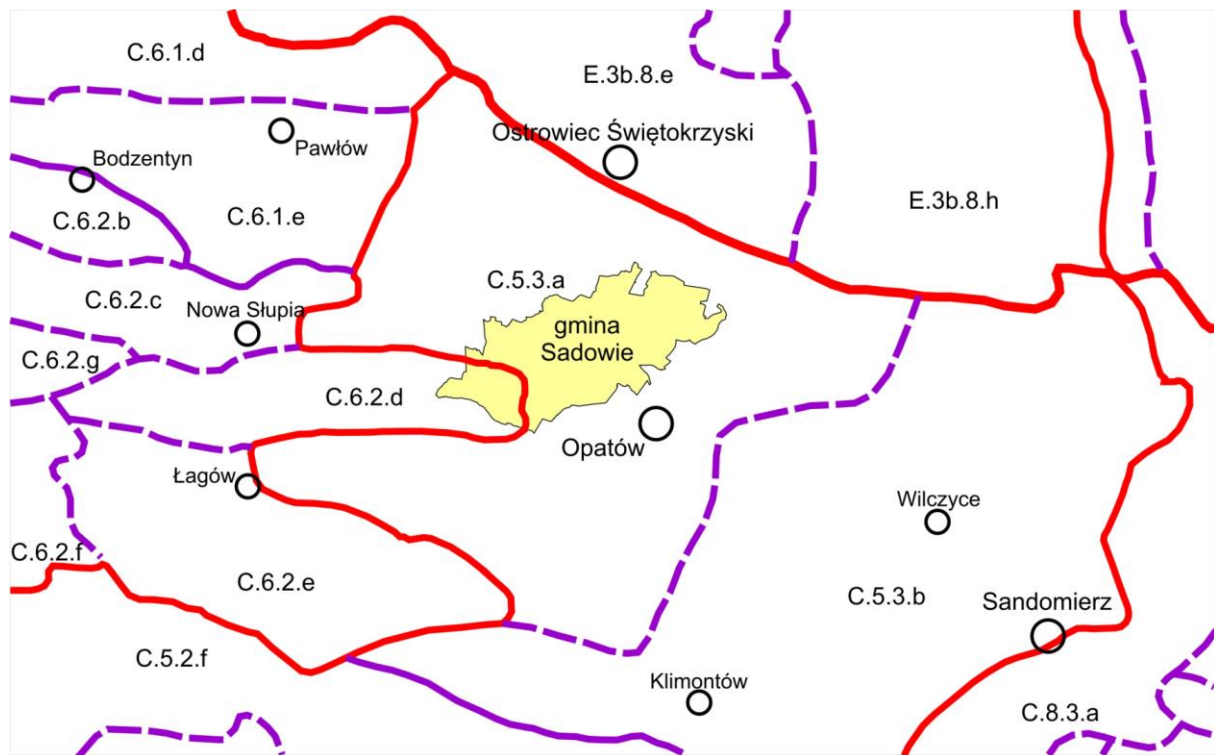

Rysunek 10. Teren gminy Sadowie położony jest poza głównymi korytarzami migracji zwierząt [źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011]

Obszar objęty planem położony jest poza zasięgiem form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.).

3.2. WALORYZACJA FAUNISTYCZNA I FLORYSTYCZNA

Pod względem geobotanicznym (Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008) teren gminy Sadowie położony jest w prowincji Środkowoeuropejskiej, podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Wyżyn Południowopolskich. Większość obszaru należy do Krainy Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich, Okręgu Wyżyny Sandomierskiej i Podokręgu Opatowskiego. Natomiast część zachodnia należy do Krainy Gór Świętokrzyskich, Okręgu Gór Świętokrzyskich Właściwych i Podokręgu Pasma Jeleniowskiego.

Rysunek 11. Położenie gminy Sadowie na tle podziału geobotanicznego Polski. Gmina leży w Dziale Wyżyn Południowopolskich. Większość obszaru należy do Krainy Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich, Okręgu Wyżyny Sandomierskiej i Podokręgu Opatowskiego. Natomiast część zachodnia należy do Krainy Gór Świętokrzyskich, Okręgu Gór Świętokrzyskich Właściwych i Podokręgu Pasma Jeleniowskiego. [na podstawie opracowania: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008]

Podokręg Opatowski charakteryzuje się krajobrazem łąkowym, najbardziej charakterystycznym typem krajobrazu Polski. Cechą tego krajobrazu jest szeroka amplituda występowania siedlisk łąkowych. Które to posiadają wyjątkowo szeroki zakres siedliskowej zmienności i w związku z tym duże zróżnicowanie na podzespoły i niższe jednostki. Krajobraz ten wykształcił się ze względu na rozprzestrzenione na dużych powierzchniach utwory geologiczne, umożliwiające powstawanie bogatszych gleb. W tym przypadku są to pofalowane wyżyny z pokrywą lessową. Teren ten nie został dotąd ujęty w szczegółowych waloryzacjach, czy poddany gruntownej inwentaryzacji przyrodniczej.

Zachodnia część gminy położona jest w Podokręgu Pasma Jeleniowskiego zaliczanego do krajobrazu łąkowego i wyżynnych buczyn. Krajobraz ten tworzą układy siedlisk subkontynentalnych łąkowych w formie wyżynnej odmiany małopolskiej oraz żyznych buczyn typu wyżynnego, przy współdziałaniu siedlisk borów mieszanych, ubogich buczyn i łąk jesionowo - olszowych. Teren ten objęty jest na terenie gminy Sadowie Jeleniowskim

Parkiem Krajobrazowym oraz położonym na jego otulinie Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu.

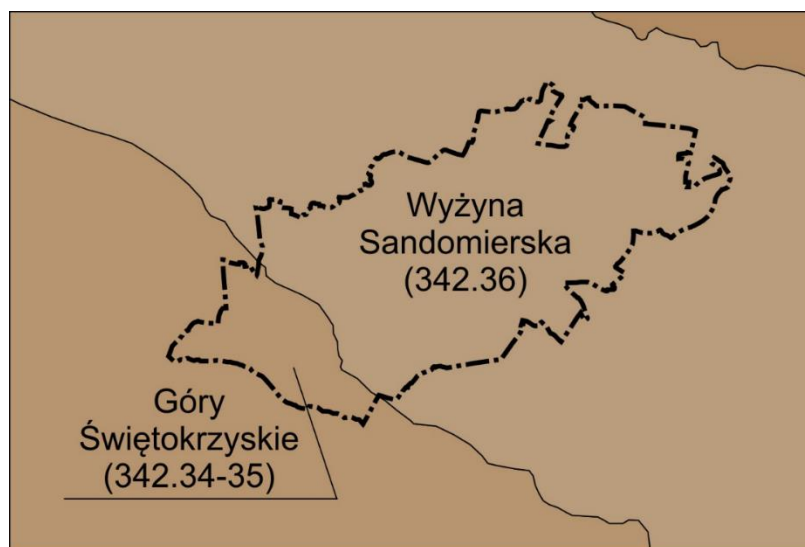
Obszar objęty projektem charakteryzuje się mało urozmaiconym siedliskiem roślinnym - tereny rolnicze w sąsiedztwie zabudowy wiejskiej. Na terenie użytków rolnych wykształciło się zbiorowisko typowe dla siedlisk poddawanych uprawie roślin - segetalne. Tereny stanowią głównie grunty orne klas RII i RIII.

Inwentaryzacja terenu wykazała występowanie gatunków ptaków krajobrazu rolniczego - skowronek, pliszka żółta, mazurek, szpak.

3.3. GEOLOGIA, MORFOLOGIA, ZASOBY NATURALNE I WALORY KRAJOBRAZOWE

~ Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia ~

Teren gminy położony jest centralnej części wyżyn środkowopolskich. Pod względem fizyczno - geograficznym [Solon J. i in. 2018] obszar Gminy Sadowie położony jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyna Małopolska (342), makroregionie Wyżyna Kielecka (342.3), nazywana dawniej Wyżyną Kielecko-Sandomierską. Przeważająca część Gminy, w tym tereny objęte planem, leży w mezoregionie Wyżyna Sandomierska (342.36) nazywana również Wyżyną Opatowską. Zachodni fragment gminy, położony w Paśmie Jeleniowskim leży w obrębie mezoregionu Góry Świętokrzyskie (342.34-35).

Rysunek 12. Położenie fizyczno - geograficzne gminy Sadowie [źródło: na podstawie Solon J. i in. 2018]

Cały obszar Wyżyny Sandomierskiej pokrywa znacznej miąższości warstwa lessu, sprawiając, że powierzchnia terenu jest dość płaska, miejscami falista, ale rozcięta przez systemy rzeczne (Koprzywianki, Opatówki, Świśliny) oraz wąwozy.

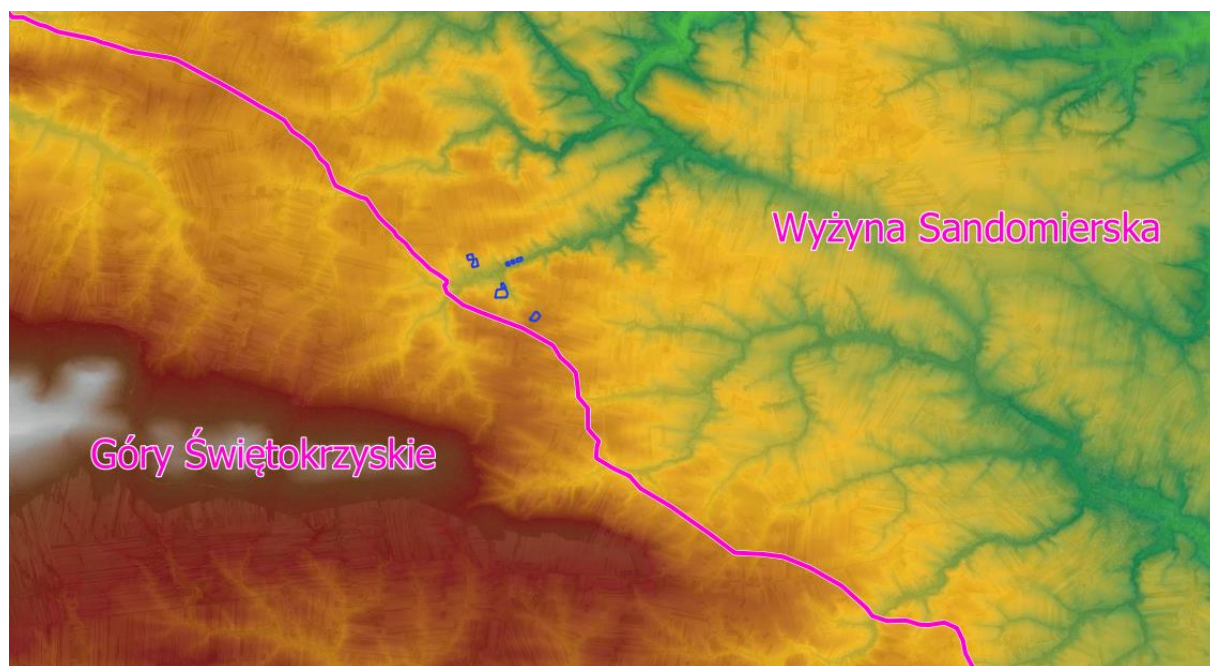
Cechą charakterystyczną krajobrazu wyżynnego są tu szerokie i płaskie wierzchowiny o wysokościach rzędu 270 - 290 m n.p.m., opadające łagodnie ku dolinom, prowadzącym niewielkie cieki wodne. Zbocza dolin rozcięte są licznymi formami erozyjnymi - denudacyjnymi. Przeważają tu spadki 5-12%. Najniższy punkt na terenie gminy znajduje się w dolinie niewielkiego cieku w rejonie wsi Małoszyce i wynosi 191 m n.p.m. Jest to też najbardziej wysunięty na wschód kraniec gminy.

W podłożu Wyżyny Sandomierskiej występują sfałdowane utwory paleozoiczne o mniejszej odporności - piaskowce, łupki i szarogłazy ordowiku oraz sfałdowane osady dolnego triasu. Na osadach starszych zalega pokrywa lessowa o miąższości od kilku do 20 - 30 m, związana z ostatnim zlodowaceniem. Powierzchnia Wyżyny jest falista i leży na wysokości w przedziale 275 - 300 m n.p.m. Rozcinają ją doliny rzeczne o przebiegu N-S i WNW-ESE,

a także suche doliny i wąwozy. Rzeźba terenu Wyżyny Sandomierskiej w granicach gminy Sadowie jest mniej urozmaicona od innych jej części. Deniwelacje nie przekraczają tutaj 15 m, a nachylenie zboczy wynosi zwykle 3 - 5°.

Ukształtowanie powierzchni na przeważającym obszarze gminy należy uznać za stosunkowo korzystne pod kątem warunków budowlanych. Generalnie rzeźba terenu gminy nie stwarza ograniczeń w zagospodarowaniu, za wyjątkiem terenów zalesionego Pasma Jeleniowskiego. Na terenie gminy dominują stoki i zbocza łagodnie i średnio strome, o nachyleniu do 8%. Lokalnie występują spadki w przedziale 8-12%, które wymuszają zabudowę równoległą do poziomicy. Lokalnie, występują też zbocza z podcięciami erozyjnymi, powstałymi w skutek podatności podłoża lessowego na erozję wodną i wieczną. Tereny te ze względu na duże spadki (powyżej 12%) oraz możliwość powstawania zjawisk osuwiskowych nie są zalecane do zabudowania.

W budowie geologicznej terenu wyróżnia ułożenie utworów paleozoicznych i permsko-mezozoicznych bezpośrednio pod utworami czwartorzędowymi. Strukturą wiodącą jest nasunięcie świętokrzyskie, które stanowi podstawę podziału masywu paleozoicznego na dwa regiony: kielecki i łysogórski. Przeważająca część terenu gminy Sadowie leży na dużym obszarze lessowej równiny akumulacyjnej rozciągającej się na południe i południowy wschód od doliny Kamiennej (należąca w całości Wyżyny Sandomierskiej). Jej charakterystyczną cechą są płaskie, szerokie powierzchnie wysoczyznowe rozcięte głębokimi na kilkadziesiąt metrów dolinami rzecznymi dopływów Kamiennej lub wąwozami tworzącymi górne odcinki sieci dolinnej. Główne rzeki tego obszaru, m. in. Kamionka, tworzą doliny płaskodenne o wyraźnie wykształconym tarasie zalewowym. Less nie występuje na grzbietach twarzędziowych Pasma Jeleniowskiego.

Rysunek 13. Obszar objęty zmianą planu na tle podziału fizyczno - geograficznego Polski [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego]

~ Udokumentowane złoża ~

Na terenie objętym projektem zmiany planu oraz w jego sąsiedztwie nie występują złoża surowców naturalnych. Teren planu znajduje się poza terenami udokumentowanych złóż kopalin mineralnych i granicami terenów górniczych.

Cały obszar planu leży poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

~ Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych ~

W wyniku przeprowadzonych prac, do bazy Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO), prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, teren objęty zmianą planu położony jest poza terenami narażonymi na osuwanie się mas ziemnych oraz zagrożonymi erozją.

~ Walory krajobrazowe ~

Teren objęty zmianą ma charakter wiejski. Rzeźba terenu w tych okolicach jest mało zróżnicowana. Teren objęty zmianą planu jest płaski bez charakterystycznych form ukształtowania terenu. Teren jest widoczny z drogi publicznej natomiast nie jest eksponowany w krajobrazie - nie leży na wzniesieniu bądź na linii ważnych punktów widokowych. Teren objęty zmianą planu ma charakter krajobrazu seminaturalnego tzn. w krajobrazie tym występuje jeszcze względna równowaga biologiczna.

3.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WODNYCH: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

~ Wody powierzchniowe i podziemne ~

Przez teren gminy przebiega dział wodny między zlewniami rzek: Kamiennej i Opatówki. Zachodnią i północną część gminy odwadniają Kamionka - zwana Szewnianką (7,68 km w granicach gminy) lewobrzeżny dopływ Kamiennej i Trębanówka (4,62 km w granicach gminy) - dopływ rzeki Przepaść. Pozostały obszar gminy odwadnia Opatówka z drobnymi dopływami (9 km w granicach gminy). Bierze ona swój początek na wschodnich stokach Pasma Jeleniowskiego i odprowadza wody ku południowemu wschodowi w kierunku Opatowa.

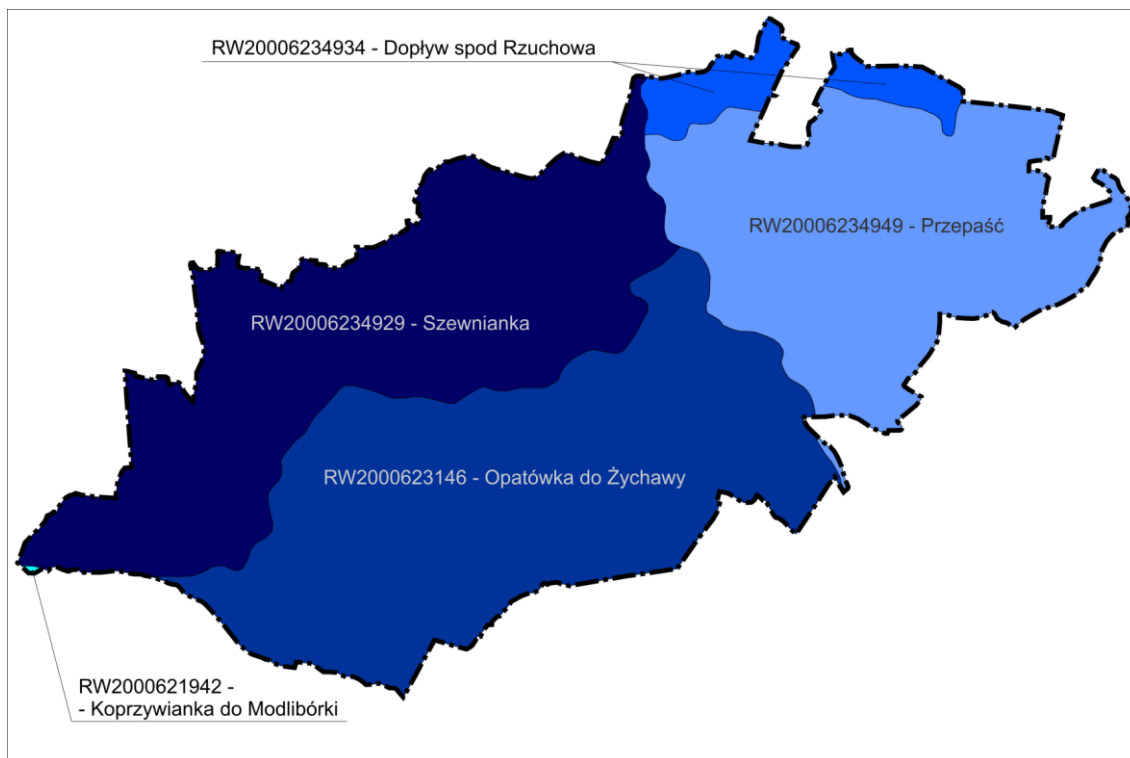
Teren planu położony jest na terenie jednolitych części wód: JCWP RW20006234929.

Szewnianka PLRW20006234929

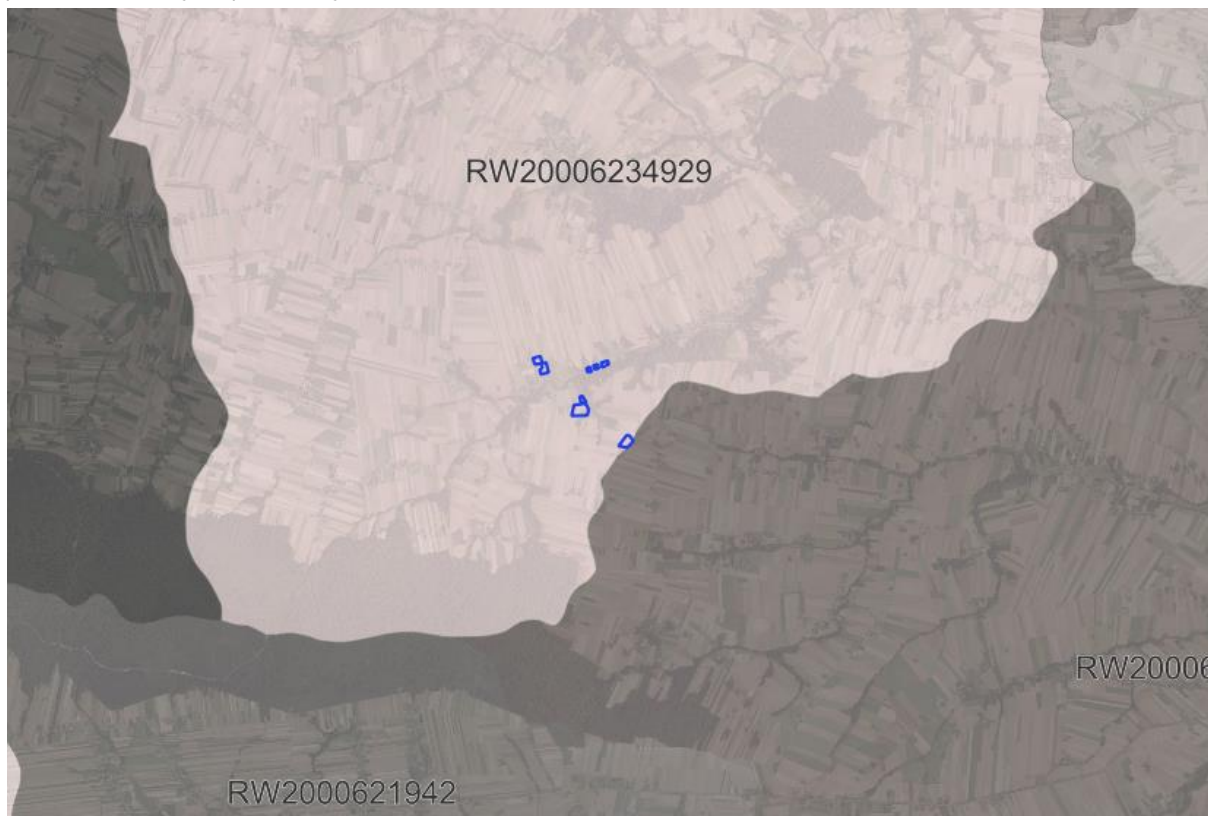
Prawostronny dopływ rzeki Kamiennej o typie cieku 6 (potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych) o charakterze naturalnym. Jednolita część wód monitorowana jest w ppk Szewnianka - Ostrowiec Świętokrzyski (0,5 km biegu rzeki). Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911) stan jednolitej części wód oceniono na zły. JCWP Szewnianka PLRW20006234929 jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, a wyznaczono tu cele: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny. W przypadku tej JCWP zastosowano odstępstwo. Przedłużenie terminu osiągnięcia celu ze względu na brak możliwości technicznych i wyznaczenie terminu osiągnięcia celu na 2021:

„Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych

i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych”.

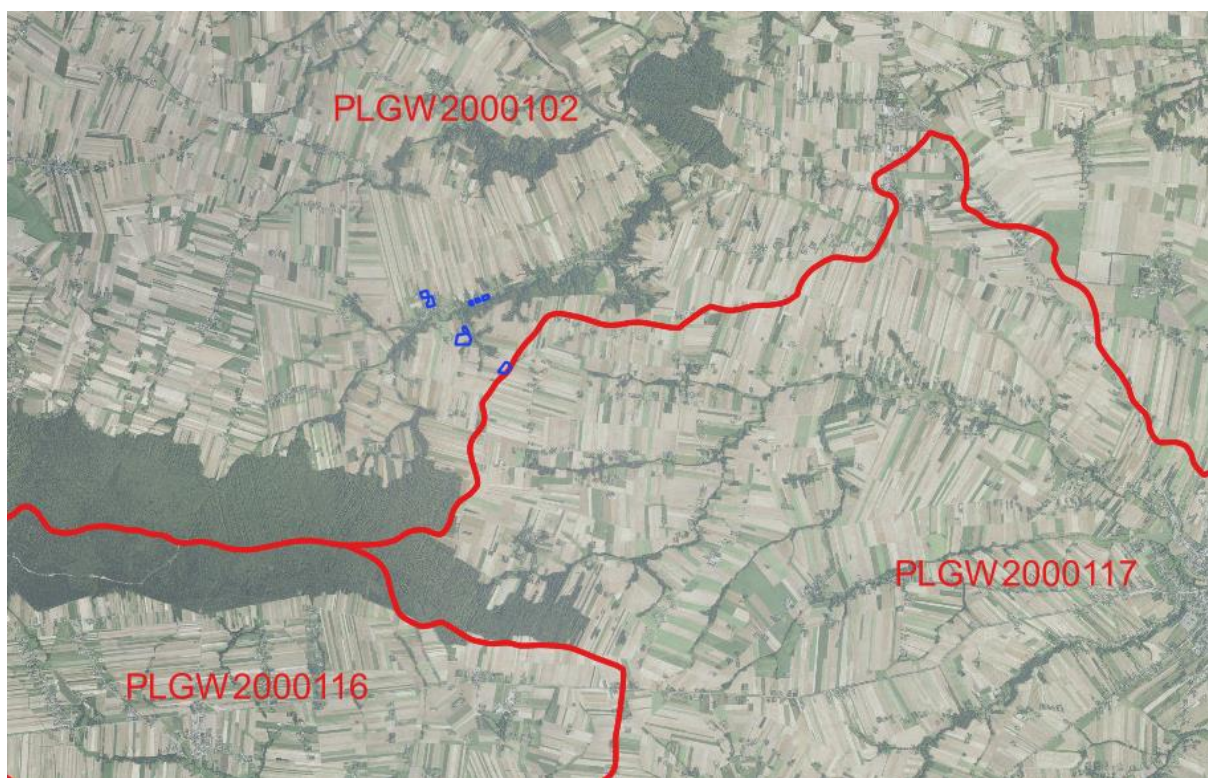
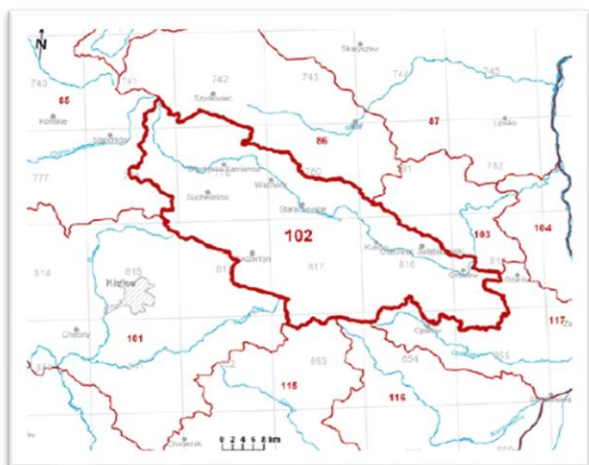

Rysunek 14. Jednolite części wód na terenie gminy Sadowie [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Rysunek 15. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie planu [j.w.]

Wydzielenie jednolitych części wód podziemnych i przeprowadzenie wstępnej oceny ich stanu zostało dokonane w 2004 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. W wyniku tych prac obszar Polski podzielono na 161 JCWPd. W 2008 r. została przeprowadzona weryfikacja przebiegu granic JCWPd wydzielonych w 2005 r. a w wyniku tych prac powstał nowy podział Polski w zakresie JCWPd - wydzielono 172 części (Państwowa Służba Hydrogeologiczna „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd” Wa-wa, grudzień 2009). Obecnie PIG udostępnia ze swoich zasobów bardziej aktualny podział z 2008 roku. Mapa poglądowa całej Polski w podziale na 161 jednostek jest ogólnodostępna, ale dane poszczególnych jednostek zastąpiono Kartami informacyjnymi z 2008 roku. Zgodnie z aktualnym, zweryfikowanym podziałem, obszar projektu zmiany planu leży w zasięgu - JCWPd 102 (Id PLGW2000102).

Rysunek 16. Granice JCWPd 102 w podziale na 172 jednostki (2009 r.) [źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna]

Zasilanie **JCWPD 102** odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Na wschodnim odcinku północnej granicy JCWPd, na kontakcie z utworami jury górnej mają miejsce dopływy i odpływy boczne do JCWP nr 103. Pozostałe granice na są hydrodynamiczne i biegną po działach wód podziemnych, które z pewnym przybliżeniem pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i ciekły powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest nią rzeka Kamienna. Funkcję drenażu pełnią także liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane). Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych odpływają do naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911), JCWPd 102 jest monitorowana i zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Jej stan ilościowy oceniono na dobry, natomiast stan chemiczny na słaby. Jest to JCWPd dostarczająca średnio powyżej 100 m³ wody na dobę. Za cel środowiskowy ustalono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. W przypadku tej JCWPd zastosowano odstępstwo i przedłużono termin osiągnięcia celu ze względu na brak możliwości technicznych. Termin osiągnięcia dobrego stanu wyznaczono na 2027 rok:

„Ze względu na oddziaływanie lokalne ognisk zanieczyszczeń; użytkowanie rolnicze, nieuregulowaną gospodarkę wodno-ściekową; oddziaływanie ze strony przemysłu. W programie działań ukierunkowanym na presję, dla JCWPd zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające negatywny wpływ presji na stan JCWPd. Niemniej jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki, aby mogła nastąpić poprawa stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej”.

Teren projektu zmiany planu położony jest poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

~ Wody powodziowe ~

Na obszarze objętym zmianą planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego oraz narażonych na powódzie.

3.5. CHARAKTERYSTYKA I OCENA WARUNKÓW GLEBOWYCH

Według podziału geobotanicznego gmina Sadowie w większości znajduje się w Krainie Miechowsko-Sandomierskiej w Okręgu Sandomiersko - Opatowskim, jedynie Pasma Jeleniowskie zalicza się do Krainy Świętokrzyskiej Okręg Łysogórski.

Gleby stanowią największą wartość przyrodniczą gminy, są dość zróżnicowane pod względem bonitacyjnym i typologicznym. O wysokiej jakości gleb na terenie gminy decyduje fakt, że są one prawie całkowicie wytworzone z lessów o wysokiej zawartości próchnicy oraz dobrych właściwościach fizyczno - chemicznych i uprawowych oraz świadczy struktura powierzchniowa klas bonitacyjnych. Grunty orne w klasach I-III stanowią prawie 90% powierzchni wszystkich gruntów ornych.

Obszar objęty opracowaniem stanowi głównie teren rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmującej użytki rolne, o korzystnych warunkach dla intensyfikacji rolnictwa. Są to użytki rolne przeważnie klasy I-II. Pod względem typologicznym są to gleby brunatne.

Wykształciły się z lessów, piasków lekkich i średnich. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych są to gleby chronione przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze.

W związku z tym, że użytki rolne wysokich klas zajmują znaczną powierzchnię zlokalizowanie jakiegokolwiek inwestycji na słabszych glebach jest praktycznie niemożliwe, tym bardziej że teren musi mieć zapewnioną dostępność komunikacyjną i być uzbrojony w infrastrukturę techniczną.

W związku z powyższym stosownie do wymogów określonych w art. 7 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z póź. zm.) tereny te wymagają zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, gdyż stanowią użytki rolne kl. I-III pochodzenia mineralnego.

Gmina Sadowie pod względem jakości gleb zajmuje 12 miejsce w województwie świętokrzyskim. Zakres wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w skali 120 punktowej dla gminy Sadowie wynosi (100-110), podczas gdy w powiecie średnia ta wynosi 87,2 pkt, a w kraju 66,6 pkt.

Największym zagrożeniem gleb w gminie Sadowie jest erozja wodna, którą jest objęta część gruntów rolnych, wśród których są grunty narażone na niszczącą erozję intensywną, silną i bardzo silną. Dotyczy to gruntów ornych położonych na stokach o spadkach w przedziale 6° - 10° .

Obowiązek prowadzenia monitoringu gleby i ziemi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z zapisów art. 109 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z ww. przepisami okresowe badania jakości gleby i ziemi należą do zadań własnych starosty.

3.6. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW KLIMATYCZNYCH, STANU JAKOŚCI POWIETRZA I HIGIENY ATMOSFERY

Obszar gminy Sadowie znajduje się wg. regionalizacji klimatycznej Polski [Romera] w regionie: D - klimaty wyżyn środkowych. Według podziału klimatycznego Polski (wg podziału D. Martyn, W. Okołowicz) obszar gminy Sadowie leży w obrębie Regionu Klimatycznego Śląsko - Małopolskiego, Podregion Krainy Świętokrzyskiej - 51. Kraina ta ma klimat charakterystyczny dla obszarów wyżynnych wykazując w stosunku do terenów otaczających podwyższone opady, dłuższy czas zalegania pokrywy śniegowej, niższe temperatury powietrza i większe prędkości wiatrów. Charakterystyczna jest równoleżnikowa cyrkulacja mas powietrza. Dominuje wpływ powietrza polarno - morskiego z zachodu, a w znacznie mniejszym stopniu powietrza polarno - kontynentalnego ze wschodu.

Pod względem usłonecznienia najkorzystniejszy jest okres od maja do września. Roczne maksimum przypada na czerwiec i lipiec osiągając 7,3 godziny ze słońcem w dzień. Średnia wartość tego wskaźnika dla okresu rocznego wynosi 4,4 godziny. Średnia roczna temperatura powietrza przekracza $7,6^{\circ}\text{C}$. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą $17,9^{\circ}\text{C}$, zaś najzimniejszym grudzień ($-1,9^{\circ}\text{C}$) i styczeń ($-1,8^{\circ}\text{C}$). Liczba dni, w których zanotowano temperaturę wyższą lub równą 25°C określanych w meteorologii jako gorące, waha się w skali roku od 34 do 40.

Wegetacja roślin rozpoczyna się na przełomie marca i kwietnia, a ustaje z końcem października. Przeciętny czas trwania okresu wegetacyjnego wynosi około 206 dni w ciągu roku.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (art. 89 ust. 1) na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska co roku, dokonują oceny jakości powietrza w województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Wyniki ocen publikowane są w formie raportów dostępnych na stronach internetowych GIOŚ. Wyniki ocen GIOŚ przekazuje zarządowi

województwa, który w razie konieczności opracowuje i wdraża program ochrony powietrza w województwie dla wybranych stref, w których zanotowano przekroczenia norm jakości powietrza. Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2021 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono [„Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2021” GIOŚ 2022] przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu celu długoterminowego ozonu.

Klasyfikacja stref pod względem ochrony zdrowia za 2021 rok zmieniła się w porównaniu do roku 2020 w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}. Dla tych dwóch zanieczyszczeń nastąpiło pogorszenie sytuacji, gdyż w 2020 roku strefy województwa świętokrzyskiego uzyskały klasę A w zakresie dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz klasę A1 za dotrzymanie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla fazy II. Rok 2021 skutkował ponownym, podobnie jak w latach wcześniejszych, przekroczeniem norm dla tych dwóch zanieczyszczeń. Dla pozostałych zanieczyszczeń i kryteriów klasy stref nie uległy zmianie. W tym również w zakresie benzo(a)pirenu, dla którego nadal całe województwo znajduje się w klasie C. W województwie utrzymuje się również klasa D2, którą strefy uzyskują z racji przekraczania poziomu celu długoterminowego ozonu. Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z podjęciem określonych działań na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania jego jakości (gdy spełnione są przyjęte standardy). Zakres działań obejmuje:

- dla klasy C (C2) – określenie potencjalnych obszarów przekroczeń wartości poziomów stężeń i opracowanie programu ochrony powietrza (POP) lub dla klasy D2 – uwzględnienie w wojewódzkim programie ochrony środowiska;
- dla klasy B – określenie obszarów przekroczeń wartości poziomów dopuszczalnych stężeń oraz dążenie do osiągnięcia stężeń poniżej tych poziomów;
- dla klasy A (D1) – utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2021

strefa wielkopolska_2	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}	O ₃
		A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C1 ²

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022 r.

¹ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

² Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

Dla województwa świętokrzyskiego opracowane zostały **programy ochrony powietrza (POP)**, zawierające listy działań i przedsięwzięć naprawczych, których realizacja pozwoli uzyskać wymierne efekty w zakresie poprawy jakości powietrza. Dotychczas przyjęte uchwałami Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego zostały:

— Obowiązuje „Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” przyjęty Uchwałą Nr XXII/291/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r., która obowiązuje do dnia 31 grudnia 2026 roku. Aktualizacja POP przewiduje realizację szeregu działań naprawczych w obszarze planowanie przestrzenne, w tym m.in.: wprowadzenie w dokumentach planistycznych zapisów dotyczących:

- ✓ ograniczenia w zakresie lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie wzmocze natężenie ruchu np. centra handlowe;
- ✓ stosowania paliw stałych dla nowych budynków, szczególnie w przypadku, gdy możliwe jest podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej;
- ✓ zapisów mówiących o zachowaniu korytarzy przewietrzania w tym klinów nawietrzających;
- ✓ rozwoju zieleni o funkcji zdrowotnej zmniejszającej zanieczyszczenie powietrza, a także stabilizującej temperaturę i wilgotność powietrza w przestrzeni miejskiej.

Ponadto, strategię działań naprawczych w szerszej perspektywie pod kątem wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego zawiera „Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025” przyjęty Uchwałą Nr XX/290/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w dniu 5 lutego 2016 r. Zadania wskazane do realizacji w Programie są spójne z inwestycjami wynikającymi z POP. W lipcu 2020 roku weszła w życie tzw. „Uchwała antyśmogowa” przyjęta Uchwałą Nr XXII/292/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2020 r. poz. 2616). Uchwała ta określa wymagania dla instalacji i paliw dopuszczonych do stosowania w gminach położonych w granicach administracyjnych województwa świętokrzyskiego.

Reasumując, stwierdza się, iż stan czystości powietrza na terenie gminy przedstawia się zadowalająco. Zwiększenie zanieczyszczeń odbywa się w okresie jesienno- zimowym w sezonie grzewczym. Należy więc dożyć do dalszej gazyfikacji gminy. Ponadnormatywne zanieczyszczenie ozonem w kryterium ochrony roślin jest problemem ogólnokrajowym i wymaga podjęcia kompleksowych działań w skali krajowej i europejskiej.

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. W celu umożliwienia właściwego użytkowania terenu oraz zapewnienia warunków bezpieczeństwa, stosownie do odrębnych przepisów ustalono strefy techniczne wzdłuż tych linii. Linie napowietrzne 15 kV szerokość pasów ochronnych wynosi 15 m (po 7,5 m od osi linii). Ponadto, szerokości tych pasów mogą ulec zmianom, w wyniku wytycznych i decyzji zarządów sieci elektroenergetycznych.

Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten, na wysokości ich zainstalowania.

Sposób prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych określa rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311). Rozporządzenie określa zakres i sposób prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, w tym: sposób wyboru punktów pomiarowych, wymaganą częstotliwość prowadzenia pomiarów oraz sposoby

prezentacji wyników pomiarów. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

3.7. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na terenie objętym projektem dokumentu brak obiektów zabytkowych oraz stref ochrony archeologicznej.

Wszystkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych. Postępowanie z przedmiotami lub obiektami o cechach zabytkowych odkrytymi w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub prac ziemnych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych.

3.8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Teren stanowi w największym stopniu tereny rolnicze wysokich klas bonitacyjnych. Na skutek zabudowy utracone zostaną wartości gleb. Decyzja o wyłączeniu terenów rolniczych z produkcji rolnej jest przedmiotem innej procedury administracyjnej. Ze środowiskowego punktu widzenia można mówić o zmianie zagospodarowania na rodzaj terenu o większej antropopresji oraz zmianach nieodwracalnych. Powierzchnie terenów objętych planem są niewielkie, a proponowana zabudowa stanowi kontynuację zabudowy wsi (miejscowości), nie stanowi nowej jednostki urbanistycznej. Z punktu widzenia projektowanego dokumentu problem środowiskowy może stanowić jednak zmniejszenie ilości terenów otwartych, niezabudowanych.

3.9. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

Teren objęty projektem planu to teren przekształcony - wykorzystywany rolniczo. W przypadku braku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego teren wykorzystywany będzie dalej rolniczo. Opracowanie planu miejscowego umożliwi uczestnictwo różnych grup zainteresowanych - społeczeństwa i Urzędu Gminy. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko oraz ustawowe wymogi dot. planowania przestrzennego zapewnią prawidłowy udział społeczeństwa w planowaniu i zagospodarowaniu tego terenu.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu zmiany planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego - murszejąca zabudowa, utwardzone place, parkingi, zieleń niekomponowana. W tej sferze wariant „0” nie będzie najkorzystniejszy ze środowiskowego punktu widzenia.

Zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z treścią planu miejscowego i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie. Z tego punktu widzenia, teren ten zostanie poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

- A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979 r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji.
- B. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.
- C. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- D. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- E. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro - 1992 r.,
- F. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto - 1997 r. wraz Protokołem.,
- G. Konwencja Bońska - Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979 r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków
- H. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do kierunków zagospodarowania przestrzennego określanych dla polskiej gminy. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego **8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP)** przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu,

- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym:

1. *„Polska 2030 - Trzecia fala nowoczesności” długookresowa strategia rozwoju kraju*
 Priorytet dla Polski przyjęty w związku ze Strategią „Europa 2030”

„Wzrost efektywności energetycznej, wykorzystanie OZE, redukcja emisji CO₂”

Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Projekt planu realizuje poniższe kierunki interwencji:

Kierunek interwencji - Zwiększenie poziomu ochrony środowiska przez następujące działania: ochrona czystości wód - redukcja zanieczyszczeń i związków biogenych (azot, fosfor) odprowadzanych do wód oraz sanitacja wsi; wprowadzenie monitorowania i ochrony różnorodności biologicznej i przeciwdziałanie fragmentacji ekosystemów; ustanowienie narzędzi finansowania różnorodności biologicznej (w tym podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli); opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji do zmian klimatu; wprowadzenie instrumentów polityki publicznej integrujących działania w poszczególnych sektorach (gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, transportu, zdrowia, budownictwa, gospodarki przestrzennej, gospodarki morskiej, turystyki, energetyki) dla zwiększenia ochrony klimatu.

2. *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- I. Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- II. Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM10 i PM 2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- III. Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- IV. Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- V. Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

3. *Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 - 2030*

Celem głównym polityki energetycznej jest bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszeniu oddziaływania sektora energii na środowisko oraz optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. PEP2040 przewiduje osiem kierunków strategicznych, do których należą: (1) optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych, (2) rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, (3) dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego i ropy

naftowej oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej, (4) rozwój rynków energii, (5) wdrożenie energetyki jądrowej, (6) rozwój odnawialnych źródeł energii, (7) rozwój ciepłownictwa i kogeneracji, (8) poprawa efektywności energetycznej.

4. *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

Głównym celem SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji, które zostały przypisane do trzech celów operacyjnych SZRWRiR 2030 oraz trzech obszarów wpływających na realizację celów strategii:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej
- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa
- 3 Obszary wpływające na realizację celów strategii: (1) Sprawne zarządzanie rozwojem, (2) Stabilne finansowanie rozwoju, (3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

Projekt planu uwzględnia wszystkie cele ustanowione w nadrzędnych dokumentach odnoszące się do rozwoju obszarów miejskich w oparciu o zasoby endogeniczne oraz wzmacnianie ośrodków miejskich i terenów wiejskich poprzez zwiększanie atrakcyjności i konkurencyjności.

Przedmiotowy dokument został więc oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Poniżej przedstawiono w sposób syntetyczny przewidywane oddziaływanie ustaleń zmiany planu na poszczególne geokomponenty.

Tabela 2. Syntetyczne i uproszczone przewidywane oddziaływanie ustaleń zmiany planu na poszczególne geokomponenty

Element środowiska	Charakter oddziaływania										
	P	N	O	Nd	B	Po	Sk	C	S	K	D
Flora i fauna, różnorodność biologiczna	X	X	X	X	X			X	X		X
Wody powierzchniowe i podziemne	X				X				X		X
Gleba i powierzchnia terenu,	X				X				X		X
Zasoby naturalne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Powietrze, klimat akustyczny	X	X			X	X		X		X	X
Klimat	X					X			X		X
Krajobraz	X				X				X		X
Obszary Natura 2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zabytki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zdrowie ludności	X				X	X			X	X	X
Dobra materialne	X				X	X			X		X

Oznaczenia: oddziaływania P - pozytywne, N- negatywne, B - bezpośrednie, Po - pośrednie, Sk - skumulowane, C - chwilowe, S - stałe, K -krótkoterminowe, D - długoterminowe, O - odwracalne, Nd - nieodwracalne, - (minus) oznacza brak oddziaływania

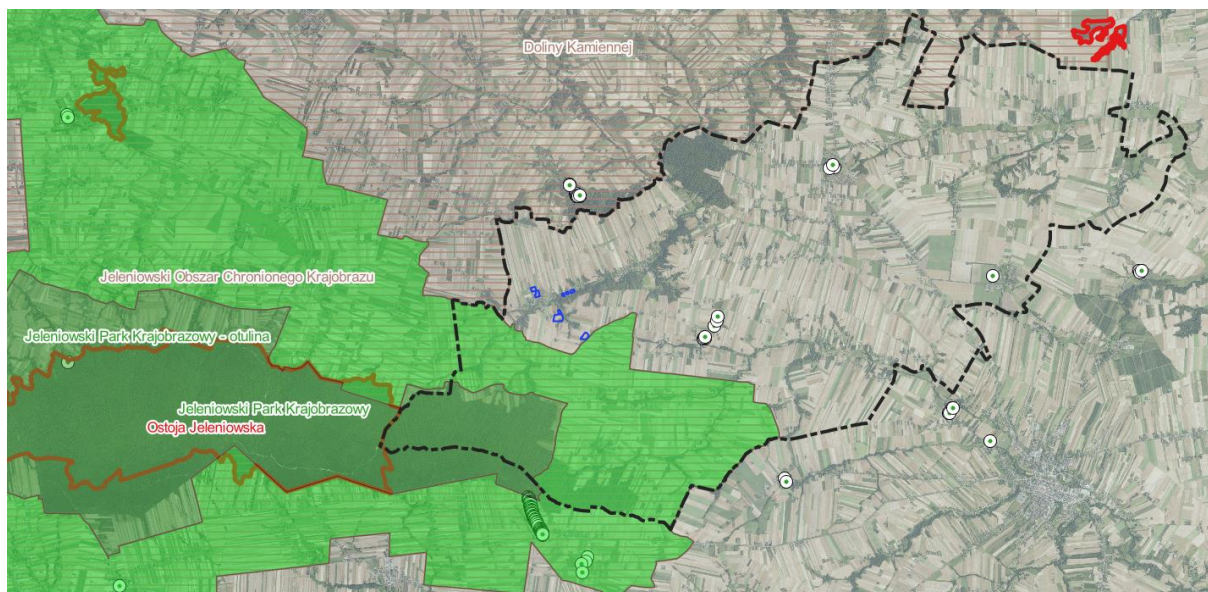
Jeśli oddziaływanie jest pozytywne nie rozpatrywano pod kątem odwracalności.

5.1. OCENA ZGODNOŚCI POSTANOWIEŃ PROJEKTU DOKUMENTU Z AKTAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY

Teren objęty planem położony jest poza granicami form ochrony przyrody. Na tym terenie nie obowiązują akty prawa miejscowego w tym zakresie.

5.2. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Teren objęty projektem planu położony jest poza obszarami wymagającymi specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarach sieci Natura 2000. Na terenie projektu planu nie występują żadne formy ochrony przyrody. Również w najbliższym sąsiedztwie analizowanych terenów nie występują obszary chronione.

Rysunek 17. Formy ochrony przyrody na tle granic zmiany planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

Najbliższy obszar Natura 2000 to Ostoja Jeleniowska PLH260028 - ponad 3,5 km w kierunku południowo zachodnim. Dla Obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych,

w związku z czym nie obowiązują działania ochronne w odniesieniu do przedmiotów ochrony.

Ostoja Jeleniowska PLH260028³

Siedliska przyrodnicze:

- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
- 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) - zajmują powierzchnię 1083,94 ha z oceną ogólną „B”;
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) - zajmują powierzchnię 307,59 ha z oceną ogólną „B”;
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo - lipowe na stromych stokach i zboczach *Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani* - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „C”;
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „B”;
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) - zajmują powierzchnię 35,89 ha z oceną ogólną „C”;
- 91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) - zajmują powierzchnię 699,54 ha z oceną ogólną „B”;

Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej, w tym gatunki priorytetowe):

- 1337 bóbr europejski *Castor fiber*,
- 1355 wydra europejska *Lutra lutra*,
- 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*.

Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac [Opis założeń do opracowywanych projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, 2018].

Tabela 3. Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028⁴

Oddziaływania negatywne					
L.p.	Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zagrożenia i presje [opis]	Wewnętrzne / zewnętrzne [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [opis]
1.	M - średni	B02.02	Wycinka lasu	i	wewnętrzne
2.	M - średni	B	Leśnictwo	i	wewnętrzne
3.	M- średni	B02.04	Usuwanie martwych i umierających drzew	i	wewnętrzne

³ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028

⁴ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028, Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011

4.	M- średni	X	Brak zagrożeń i nacisków	b	jednoczesne
Oddziaływania pozytywne					
L.p.	Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Działania, zarządzanie [opis]	Wewnętrzne / zewnętrzne [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [opis]
1.	M - średni	X	Brak zagrożeń i nacisków	b	jednoczesne

Biorąc pod uwagę zakres zmian przewidzianych w projekcie dokumentu, względem obecnego użytkowania jak i obecną i przewidzianą w projekcie funkcję na terenie Obszaru jak i w jego sąsiedztwie nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028 ustaleń projektu planu. Znaczna odległość, niewielka powierzchnia oraz stosunkowo nieznaczne oddziaływanie na środowisko decydują o ocenie braku negatywnego wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Ocenę oddziaływania ustaleń projektu planu na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

- stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu;
- niedużą powierzchnię terenu objętego projektem planu oraz ustalenia tego projektu,
- lokalizacja przedmiotowego obszaru poza głównymi korytarzami ekologicznymi.

Korytarz ekologiczny nie jest formą ochrony przyrody, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody. Jednak jego funkcjonowanie konieczne jest do zachowania ciągłości i integralności sieci Natura 2000. Z dyrektywy siedliskowej nie wynika, aby obowiązek zachowania struktury i funkcji (m.in. ekologicznych) dotyczył samych obszarów Natura 2000. Gdy ich istnienie jest konieczne dla zachowania siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, odpowiednia struktura i funkcje powinny być utrzymane także na obszarach nieobjętych ochroną prawną w ramach sieci N2000, a szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych łączących obszary N2000 (M. Kistowski, M. Pchałek 2009). Z tego względu, niezbędnym jest zapewnienie drożności korytarza ekologicznego celem zachowania spójności sieci Natura 2000. Ustalenia planu wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000, nie będą mieć też wpływu na drożność korytarzy ekologicznych.

5.3. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ BIORÓŻNORODNOŚĆ

~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~

Obszar objęty planem nie stanowi ważnej ostoi zwierząt. Zadrzewienia i zakrzaczenia wiążą się z występowaniem gatunków ptaków i drobnych gryzoni, dla których często jest to

miejsce żeru i schronienia, dlatego też zmiana użytkowania może spowodować czasowe opuszczenie tego terenu. Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących lub wykorzystujących ten teren. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe, „chwilowe”. Następnie pojawi się hałas związany z obsługą terenu jako gospodarstwa rolnego. Oddziaływanie będzie miało już charakter stały. Gatunki, które obecnie wykorzystują ten teren prawdopodobnie powrócą. Na terenie objętym planem, gdzie dominuje szata roślinna o niewielkich wartościach przyrodniczych, częściowo zdegradowana przez człowieka, projektowane zainwestowanie będzie wiązać się z jego uporządkowaniem i wprowadzeniem roślinności, w tym zieleni wysokiej. Tym samym przekształcenia szaty roślinnej mogą tu być korzystne. Planu ustala zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień w obrębie terenów przewidzianych do zmiany zagospodarowania poprzez ich wkomponowanie w zieleni urządzonej towarzyszącej terenom budowlanym. Dopuszcza się wprowadzenia zieleni urządzonej, przy czym dobór zieleni, stanowiącej zieleni urządzonej towarzyszącej terenom przeznaczonym w planie pod zabudowę, powinien uwzględniać miejscowe warunki siedliskowe.

Niemniej, ze względu na oddziaływanie ustaleń planu na bioróżnorodność należy zastosować działania minimalizujące do których należą:

- z uwagi na awifaunę - wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach;
- teren grodzonych przedsięwzięć należałoby grodzić w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielki otworem – „światłem” pod siatką.

W zakresie rozwiązań planistycznych minimalizujących oddziaływanie na bioróżnorodność terenu, które mogą być wpisane do ustaleń projektu planu uwzględniono wysoki odsetek powierzchni biologicznie czynnej (min. udział: 35% powierzchni działki budowlanej).

~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~

Na terenie objętym projektem planu nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409), gatunków zwierząt objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183) prócz gatunków ptaków wym. w rozdziale 3.2 oraz gatunków grzybów objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 października w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408).

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej. Wpływ samej budowy, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące teren;
- wzmożonym ruchem pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z użytkowaniem terenów, co spowodować może płoszenie

zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny tj. z dala od drzew. Przede wszystkim stosuje się tu przepisy w zakresie ochrony przyrody oraz tzw. dobrych praktyk np. prowadzenie wycinki drzew i krzewów w okresie pozalęgowym - jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego) oraz nadzór przyrodniczy w procesie inwestycyjnym oraz na budowie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.).

Oddziaływanie będzie mieć charakter czasowy, a skala inwestycji będzie na tyle niewielka, że nie przewiduje się tu negatywnego oddziaływania.

~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~

Przedmiotowy teren położony jest poza głównymi korytarzami migracji zwierząt. Należy przypuszczać, że gatunki migracyjne ptaków będą korzystać z przelotu nad przedmiotowym terenem w sposób dotychczasowy, a ich trasy przelotu nie ulegną zmianie. Należy przypuszczać, że gatunki zwierząt będą korzystać z przedmiotowego terenu jak w dotychczasowy sposób. Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesiennego poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennego poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

Biorąc pod uwagę powyższe możliwości kształtowania zieleni na terenie objętym planem, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na lokalne korytarze ekologiczne.

5.4. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI, KRAJOBRAZ, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

~ Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców ~

Zapisy planu będą mieć dwojakie oddziaływanie na warunki życia i jakość mieszkańców - pozytywne w zakresie budowy infrastruktury technicznej, estetycznej - podniesienia walorów krajobrazowych wsi oraz negatywnych, które stanowią skutek uboczny, czyli oddziaływanie pośrednie tj. zwiększenie ruchu samochodowego oraz etap realizacji, czyli budowa.

W powyższym zakresie największą uciążliwość przewiduje się na etapie realizacji założeń projektu planu. Wdrożenie odpowiednich zasad na placu budowy ograniczą do minimum ryzyko wystąpienia zagrożeń. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.).

Istotne jest również prowadzenie prac przy użyciu sprawnego sprzętu i w odpowiednich warunkach BHP i przeciwpożarowych, co zapobiegnie zaistnieniu sytuacji awaryjnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje

będą mieć charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i dozоровane nie powinny powodować dużej uciążliwości.

Wiarygodne określenie hałasu związanego z pracami budowlanymi jest możliwe jedynie przy dokładnej znajomości parametrów wpływających na wielkość emisji tj. stanu technicznego, ilości i czasu pracy używanych maszyn. Niezależnie od etapu realizacji inwestycji powinny być wykonane pomiary kontrolne, na podstawie których będzie można sformułować propozycje działań ochronnych. Typowy poziom emisji hałasu w odległości 7m od pracującego urządzenia to w przypadku młota pneumatycznego (np. przy pracach związanych z rozbiórką elementów betonowych) 90dB(A), koparki gąsienicowej - 85dB(A), a pojazdów ciężarowych (wywrotki, pompy betonu, gruszki do transportu betonu) - 82dB(A). Poziom mocy akustycznej urządzeń stosowanych w budownictwie podlega ograniczeniom, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 ze zm.). W zakresie minimalizacji emisji pyłów z odkrytych powierzchni gruntów zaleca się zraszanie wodą, szczególnie w okresie upałów.

Reasumując, nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń projektu zmiany planu na zdrowie ludzi, w tym na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej położonych poza granicami opracowania. Wpływ na zdrowie może wynikać nie z ustaleń planu, a ze sposobu realizacji zagospodarowania terenu. Uciążliwości związane z realizacją zabudowy będą mieć charakter chwilowy. Należy na tym etapie zastosować wszelkie dostępne normy i przepisy prawne minimalizujące negatywne oddziaływanie na ludzi.

~ Ochrona krajobrazu i zabytków~

Ustalenia planu nie dają możliwości powstania dominanty krajobrazowej. Na terenie objętym planem brak obiektów zabytkowych czy mających cechy zabytku.

Nowe tereny zainwestowania zlokalizowane są w bliskim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej, w związku z tym skala zmian nie spowoduje przekształceń krajobrazu naturalnego, ostateczny wpływ zmian na walory krajobrazowe uzależniony będzie od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na krajobraz i wartości kulturowe.

5.5. PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU, WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Ustalenia projektu planu nie przewidują wydobycia ani eksploatacji zasobów ziemi. Dalsze prace w kierunku realizacji budowy dróg dojazdowych i innych prac budowlanych będą wiązać się przemieszczeniem mas ziemnych w celu niwelacji terenu, przekształceniem wierzchniej warstwy gleby i zajęciem powierzchni ziemi.

W wyniku realizacji tych inwestycji na etapie należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru. Prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury technicznej, budowy dróg itd. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

5.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

~ Ochrona gleb i ukształtowania powierzchni ziemi ~

Prace w kierunku posadowienia zabudowy będą wiązać się przemieszczeniem mas ziemnych w celu niwelacji terenu, przekształceniem wierzchniej warstwy gleby i zajęciem powierzchni ziemi. W wyniku realizacji inwestycji na etapie inwestycyjnym należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury technicznej, budowy dróg dojazdowych, parkingów i placów manewrowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

Obszar objęty opracowaniem stanowi głównie teren rolniczej przestrzeni produkcyjnej, obejmującej użytki rolne przeważnie klasy I-II. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych są to gleby chronione przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze.

W związku z powyższym stosownie do wymogów określonych w art. 7 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z póź. zm.) tereny te wymagają zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, gdyż stanowią użytki rolne kl. I-III pochodzenia mineralnego, co jest przedmiotem osobnej procedury administracyjnej.

~ Przeciwdziałanie zmianom klimatu ~

Projekt planu przewiduje możliwość stosowania rozwiązań pozwalających montaż systemów fotowoltaicznych na dachach budynków w formie mikroinstalacji. Projekt przewiduje więc rozwój odnawialnych źródeł energii w formie niedużych inwestycji jako działanie przeciwdziałające zmianom klimatu.

Ze względu na charakter planu oraz zmian, które wynikają z jego realizacji nie prognozuje się wpływu w zakresie klimatu.

~ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych ~

W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo - wodnego projekt planu zakazuje lokalizowania indywidualnych ujęć wody, odprowadzenia ścieków sanitarnych do szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe, za wyjątkiem gdy z przyczyn technicznych i/lub ekonomicznych podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie będzie uzasadnione oraz odprowadzanie ścieków sanitarnych do szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki bytowe, za wyjątkiem gdy z przyczyn technicznych i/lub ekonomicznych podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie będzie uzasadnione. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych projekt planu dopuszcza stosowanie lokalnych indywidualnych rozwiązań, w tym związanych z małą retencją, zgodnie z przepisami odrębnymi, jeśli odprowadzenie do istniejącej lub projektowanej sieci kanalizacji deszczowej okaże się niezasadne z przyczyn technicznych lub/i ekonomicznych. Poprzez małą retencję rozumie się zatem odprowadzenie i zagospodarowanie na działce wód opadowych i roztopowych z dachów budynków, tarasów i terenów zagospodarowanych zielenią poprzez infiltrację do gruntu. Oczywiście, zgodnie z przepisami istnieje obowiązek podczyszczenia wód opadowych i roztopowych przed odprowadzeniem w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości określonych

w przepisach odrębnych. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych (dróg, placów postojowych, parkingów itd.) należy przed wprowadzeniem do odbiornika podczyścić.

Konieczność odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych z dróg, placów postojowych, parkingów i utwardzonych dojazdów docelowo do systemu kanalizacji deszczowej oraz nakaz stosowania rozwiązań zapewniających oczyszczenie ścieków przed wprowadzeniem ich do odbiornika, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zapobieganie przedostania się zanieczyszczeń do środowiska wodno – gruntowego jest o tyle istotna, że przez teren przebiega droga krajowa.

Ze względu na ochronne zapisy planu nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe i podziemne.

~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Projekt planu przewiduje odprowadzenie ścieków bytowych do istniejącej oczyszczalni ścieków projektowanej w Sadowiu, poza obszarem objętym planem. Projekt ustala odprowadzenie ścieków w oparciu o dotychczasową sieć kanalizacyjną oraz rozbudowę i przebudowę istniejącego systemu funkcjonującego na obszarze objętym planem.

Projekt planu ustala też obowiązek podłączenia nieruchomości do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacyjnej oraz włączenie do kanalizacji sanitarnej obiektów budowlanych przez przyłącza indywidualne. Ze względu na przepisy odrębne projekt planu musi uwzględniać brak możliwości technicznych przyłączenia do kanalizacji sanitarnej, stąd w projekcie zapis o dopuszczeniu budowy bezodpływowych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. W zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych z dróg, placów postojowych, parkingów i utwardzonych dojazdów projekt planu przewiduje konieczność odprowadzania do projektowanej sieci kanalizacji deszczowej, z terenów pozostałych powierzchniowo po terenie w ramach nieruchomości. Do czasu budowy sieci kanalizacji deszczowej, projekt planu przewiduje możliwość odprowadzenia ich powierzchniowo po terenie i dalej do systemu rowów odwadniających, studni chłonnych, zgodnie z naturalnym spadkiem terenu, po wcześniejszym ich podczyścieniu. Stosowanie się do zapisów projektu planu w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarowania odpadami, a także do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi.

~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza jest głównym dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami. W dniu 28.11.2016 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zostało opublikowane Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – poz. 1911. Ponadto w dniu 5.12.2016 r. Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 2016 r. o sprostowaniu błędów – poz. 1958 opublikowany został załącznik nr 2 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Ustalenia projektu zmiany planu nie będą mieć negatywnego wpływu na dotrzymanie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

5.7. WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA, EMISJA HAŁASU, PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE I OCHRONA KLIMATU

W czasie realizacji ustaleń planu może nastąpić czasowe pogorszenie jakości powietrza związane z pracą maszyn budowlanych, pylenia z terenu budowy. Uciążliwości te można zminimalizować poprzez odpowiednią organizację robót. W czasie użytkowania terenów należy liczyć się ze zwiększeniem liczby pojazdów.

Na skutek obsługi terenu wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Na etapie użytkowania terenu przewiduje się uciążliwości związane z obsługą i działalnością gospodarstw na terenach zabudowy zagrodowej.

Uciążliwości związane z obsługą terenu i jego zagospodarowaniem nie wpłyną negatywnie na jakość powietrza i nie spowodują pogorszenia życia mieszkańców terenów sąsiadujących.

5.8. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego jak i ustaleń projektu zmiany planu względem siebie.

Ustalenia dokumentu będą miały wpływ na środowisko poza obszarem opracowania poprzez zwiększenie ruchu na drogach ze względu na obsługę nowopowstałych terenów zabudowy. Wprowadzenie nowej funkcji o charakterze mieszkaniowym i zagrodowym spowoduje zwiększenie natężenia ruchu kołowego, co będzie skutkowało zwiększeniem emisji spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru. Wskazuje się też na pozytywny wpływ na środowisko jak uporządkowanie przestrzeni i zabudowy wsi oraz rozwój infrastruktury technicznej. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych, nie będą to jednak oddziaływania znaczącej intensywności.

5.9. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową” rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Na etapie sporządzania projektu planu wprowadzono szereg zmian mających na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz aktualizację aktów prawnych obowiązujących na terenie objętym projektem planu.

Organ opracowujący projekt dokumentu wziął pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko. W projekcie uwzględniono ustalenia wynikające z prognozy, które określają warunki realizacji dokumentu pozwalające na uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Niezależnie od ustaleń projektu planu, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska.

Ponadto, skazuje się na potrzebę dalszego kształtowania świadomości wśród mieszkańców i osób korzystających z terenu, konieczności dbania o walory i zasoby przyrody i dziedzictwa kultury. W tym przedmiocie partycypacja społeczna w kształtowaniu wspólnej przestrzeni bytowania i zamieszkiwania powinna opierać się na wspólnym ustalaniu z lokalnymi liderami władz głównych potrzeb z uwzględnieniem uwarunkowań oraz planów rozwoju gminy, zarówno w kontekście gospodarczym, jak i przyrodniczym, aktywnym i skutecznym informowaniu i włączaniu mieszkańców w proces decyzyjny oraz prowadzić akcje edukacyjne promujące zachowania proekologiczne wśród mieszkańców, których celem jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Niniejszy rozdział ma również celu przedstawienie działań, które zapobiegą negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w projekcie planu. Zadania podzielono na kategorie, ponieważ wiele z nich ma podobny wpływ, czy też ich realizacja powoduje podobne działania uboczne:

- I.** Działania w zakresie inwestycji odnawialnych źródeł energii - montaż systemów fotowoltaicznych (w planie przewiduje się mikroinstalacje)
- II.** Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę
- III.** Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną (nie dotyczą ustaleń planu, a odnoszą się do gospodarowania terenem przez właściciela)
- IV.** Budowa obiektów budowlanych, czyli wszystkiego co zostanie zbudowane lub jest wynikiem robót budowlanych pod kątem nie pogorszenia jakości życia mieszkańców (uciążliwości związane z pracami budowlanymi).

I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

W projekcie *Strategii* większy nacisk kładzie się na montaż paneli na dachach budynków, stąd zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku oślnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;
- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału mających na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody;
- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;
- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.

Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:

- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,

- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;
- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne. Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględniać inne zjawiska sezonowe.
- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie” linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg i linii kolejowych, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie, bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.
- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

III. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów - niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli - od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków - od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) - uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoi, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek) są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich

może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno-zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności). Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

IV. Roboty budowlane związane z takimi zadaniami jak:

- projektowany szlak rowerowy (na terenie planu, poza jego ustaleniami);
- rozwój infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej;
- Rozwój budownictwa jednorodzinnej i zagrodowej.

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną

ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

W zakresie kształtowania zieleni wskazuje się na konieczność przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przyrody oraz stosowania dobrych praktyk:

- z uwagi na awifaunę - wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach;
- teren grodzonych przedsięwzięć należałoby grodzić w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielki otworem - „światłem” pod siatką,
- ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.).

Ustalenia projektowanego dokumentu godzą interesy wszystkich zainteresowanych stron, są optymalnymi rozwiązaniami zgodnymi z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIENÍ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEWODZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ład przestrzennego.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego zmianą planu; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 - 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w mieście i gminie wykonywane do 5 lat. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 247), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru zmiany planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Teren objęty projektem zmiany planu położony jest w gminie Sadowie [źródło: opracowanie własne]	8
Rysunek 2. Lokalizacja terenów objętych zmianą nr 10 planu na tle granic gminy Sadowie oraz granic obrębów ewidencyjnych [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]....	8
Rysunek 3. Tereny objęte zmianą nr 10 planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych].....	9
Rysunek 4. Gmina Sadowie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.).....	11
Rysunek 5. Fragmenty obowiązującego studium gminy objęte przedmiotowym projektem planu..	12
Rysunek 6. Obszar Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego (kolorem pomarańczowym, transparentnym) z zaznaczonym przebiegiem granic administracyjnych gminy Sadowie (kolorem czerwonym). [opracowanie własne na podstawie map ewidencyjnych i Uchwały ws. utworzenia JPK Dz. Urz. Woj. Święt. z 2015 r. poz. 17 ze zm.].....	13
Rysunek 7. Jeleniowski Obszar Chronionego Krajobrazu (kolorem pomarańczowym, transparentnym) z zaznaczonym przebiegiem granic administracyjnych gminy Sadowie (kolorem czerwonym) [opracowanie własne na podstawie map ewidencyjnych i Uchwały ws. JOChK Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. Poz. 3153].....	15
Rysunek 8. Ostoja Jeleniowska i obszar gminy Sadowie (ryc. powyżej). Powierzchnie Ostoi położone w granicach gminy Sadowie (ryc. poniżej) [opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ].....	16
Rysunek 9. Formy ochrony przyrody ustanowione na terenie gminy Sadowie. Wyjaśnia się, że JOChK ustanowiono na terenie otuliny JPK (niebędącej formą ochrony przyrody). Pomnik przyrody oznaczono symbolicznie, co nie odzwierciedla liczby powołanych obiektów [opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ].....	19
Rysunek 10. Teren gminy Sadowie położony jest poza głównymi korytarzami migracji zwierząt [źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011].....	19
Rysunek 11. Położenie gminy Sadowie na tle podziału geobotanicznego Polski. Gmina leży w Dziale Wyżyn Południowopolskich. Większość obszaru należy do Krainy Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich, Okręgu Wyżyny Sandomierskiej i Podokręgu Opatowskiego. Natomiast część zachodnia należy do Krainy Gór Świętokrzyskich, Okręgu Gór Świętokrzyskich Właściwych i Podokręgu Pasma Jeleniowskiego. [na podstawie opracowania: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008].....	20
Rysunek 13. Położenie fizyczno – geograficzne gminy Sadowie [źródło: na podstawie Solon J. i in. 2018].....	21
Rysunek 14. Obszar objęty zmianą planu na tle podziału fizyczno - geograficznego Polski [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowy Instytut Geologiczny]	22
Rysunek 16. Jednolite części wód na terenie gminy Sadowie [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych].....	24
Rysunek 17. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie planu [j.w.]	24
Rysunek 18. Granice JCWPd 102 w podziale na 172 jednostki (2009 r.) [źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna].....	25
Rysunek 19. Formy ochrony przyrody na tle granic zmiany planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]	35

Spis tabel:

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2021	28
Tabela 2. Syntetyczne i uproszczone przewidywane oddziaływanie ustaleń zmiany planu na poszczególne geokomponenty	34
Tabela 3. Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar Natura 2000 Ostoja Jeleniowska PLH260028	36

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć plan ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, uatrakcyjnienie gminy, stworzenie lepszych warunków do życia gospodarczego, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy projekt planu prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z powodziami i bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Obszar objęty projektem planu położony jest w sołectwie Zwola - gmina Sadowie.

Rozdział 2.2.

Ustalenia projektu uchwały przewidują na terenie objętym planem tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) RM - tereny zabudowy zagrodowej;
- 2) MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Rozdział 2.3.

Projekt planu powiązany jest z innymi dokumentami jak Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2014 r.) i obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sadowie.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

Obszar objęty planem położony jest poza zasięgiem form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.).

Rozdział 3.2.

Obszar objęty projektem planu obejmuje głównie tereny rolnicze położone w bliskości zabudowy i dróg publicznych gminy Sadowie. Brak miejsc przyrodniczo cennych.

Rozdział 3.3.

Na terenie objętym projektem planu oraz w jego sąsiedztwie nie występują złoża surowców naturalnych.

Rozdział 3.4.

Teren objęty projektem planu pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu Wisły i jej lewobrzeżnych dopływów. Plan położony jest w obrębie JCWP RW20006234929 oraz JCWPd 102.

Rozdział 3.5.

Przeważająca część terenu jest wykorzystywana rolniczo - występują gleby klas RII i RIII. Niewielką powierzchnię zajmują tereny zagospodarowane.

Rozdział 3.6.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że na obszarze strefy świętokrzyskiej, do której należy gmina Sadowie stwierdzono przekroczenia pyłów i benzo(a)pirenu oraz stwierdzono, że przekroczono poziom celu długoterminowego ozonu.

Rozdział 3.7.

Na terenie objętym projektem dokumentu brak obiektów zabytkowych oraz stref ochrony archeologicznej.

Rozdział 3.8.

Ustalenia planu spowodują zmniejszenie ilości terenów otwartych, niezabudowanych i utratę gleb wykorzystywanych rolniczo o wysokich klasach bonitacyjnych.

Rozdział 3.9.

Zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z treścią planu miejscowego i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie. Z tego punktu widzenia, teren ten zostanie poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt planu powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych. W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Rozdział 5.1.

Teren objęty planem położony jest poza granicami form ochrony przyrody. Na tym terenie nie obowiązują akty prawa miejscowego w tym zakresie.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane przeznaczenie terenu w planie nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji kierunków projektu planu z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji. Projekt planu nie przewiduje tworzenia dominant w krajobrazie. Przeobrażenia jakim ma ulec krajobraz jest kontynuacją obecnego sposobu zagospodarowania. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja założeń projektu planu nie będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu planu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno - gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu planu na higienę powietrza.

Rozdział 5.8.

Brak oddziaływania skumulowanego ustaleń projektu planu z planowanymi bądź istniejącymi inwestycjami na terenie planu oraz w jego sąsiedztwie.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu zmiany planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu planu wprowadzono szereg zmian mających na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Wszystkie ustalenia projektu planu mają na celu minimalizację negatywnych oddziaływań ustaleń projektu, które mogą powstać na skutek ich realizacji.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak negatywnego wpływu środowisko przyrodnicze nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję Wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu zmiany planu na środowisko

Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy. Streszczenie powinno zawierać nie branżowe i niespecjalistyczne słownictwo oraz najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach/częściach prognozy.

Załącznik nr 1 do Prognozy oddziaływania na środowisko
Zmiany nr 10
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Sadowie
obejmującego sołectwo Zwola

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że posiadam ponad trzyletnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i jestem autorem ponad pięciu prognoz oddziaływania na środowisko.

Kama Kotowicz

s